

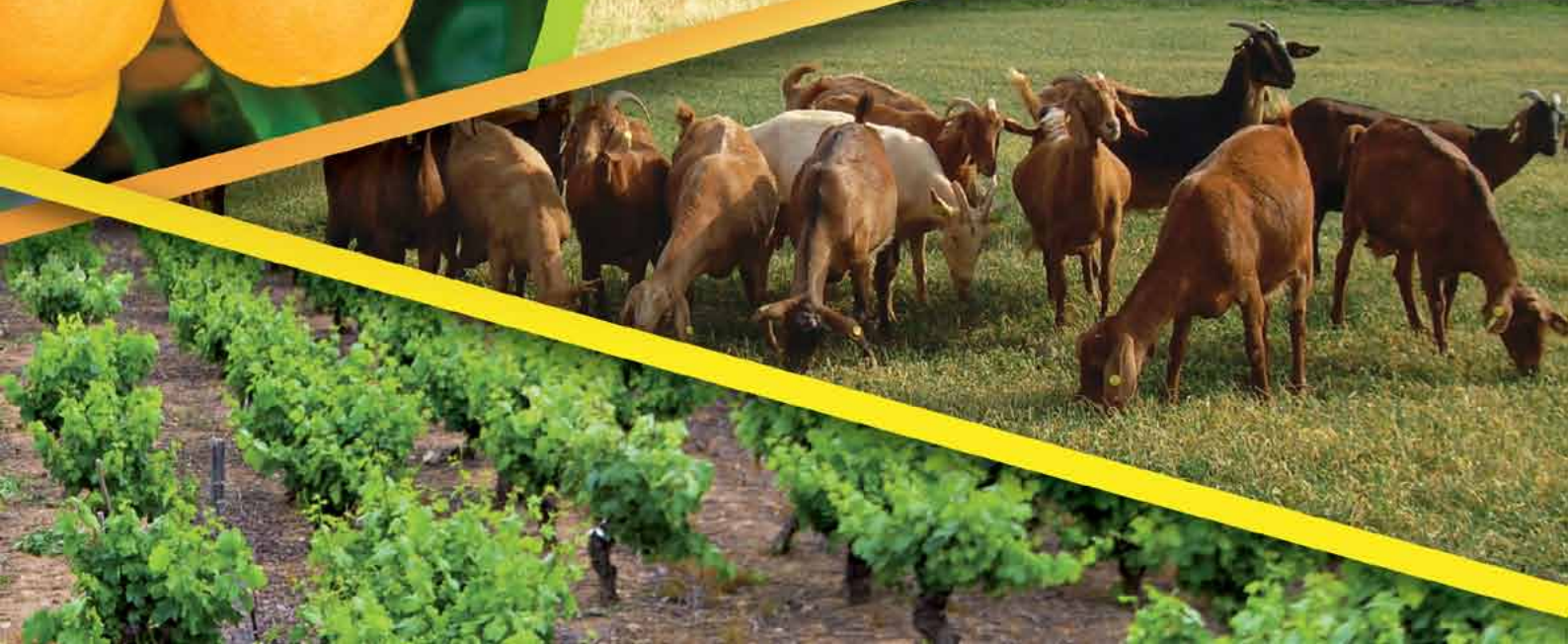

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ (ΚΟΑΠ)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (CAPO)

ετήσια έκθεση

2014

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (ΚΟΑΠ)

ΚΩΣΤΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΟΣΔΕ) ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΛΗΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΓΙΟΥΛΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΝΑΔΟΧΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ:
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ:
ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΓΙΑΛΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ:
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΜΕΛΟΣ
ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΛΟΥΗΣ ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΟΣ
ΠΡΩΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΛΕΓΚΤΕΣ:
ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ
GRANT THORNTON (CYPRUS) LTD

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	6
2.	ΑΠΟΣΤΟΛΗ - ΟΡΑΜΑ	8
3.	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	9
4.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΑΠ	10
5.	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	16
6.	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	17
7.	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	34
8.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	35
	Πίνακας 1: Πληρωμές Επιδοτήσεων για την περίοδο 1/7/2004 - 31/12/2014	36
	Πίνακας 2: Πληρωμές Επιδοτήσεων για το 2014	37
	Πίνακας 3: Πληρωμές των Μέτρων των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς για το 2014	38
	Πίνακας 4: Πληρωμές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 για το 2014	39
9.	ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	43

Μήνυμα Επιτρόπου Αγροτικών Πληρωμών κ. Κώστα Πετρίδη

Το επισκοπούμενο έτος 2014 είναι το 11ο έτος λειτουργίας του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) και το τελευταίο για το οποίο καταθέτω την Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού ως Επίτροπος, καθότι η δεύτερη και τελευταία θητεία μου λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου 2015.

Ο ΚΟΑΠ εφαρμόζει την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), διοχετεύοντας τα κοινοτικά και κρατικά κονδύλια στον αγροτικό κόσμο και διενεργώντας όλες εκείνες τις δραστηριότητες που μεγιστοποιούν το όφελος του αγρότη και προστατεύουν παράλληλα τα ευρωπαϊκά και εθνικά ταμεία. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο ΚΟΑΠ, από την ίδρυση του μέχρι το τέλος του 2014, επιδόθηκε τους αγρότες με περισσότερα από 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Κατά το υπό αναφορά έτος, ο ΚΟΑΠ παρέλαβε γύρω στις 39.000 αιτήσεις, εκ των οποίων περίπου οι 33.500 αφορούσαν συμμετοχή στην Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων και επιδόθηκε τον αγροτικό τομέα με περίπου €98,7 εκ., από τα οποία, γύρω στα €90 εκ. (91,16%) εκταμιεύθηκαν από ευρωπαϊκά κονδύλια, ενώ τα €8,7 εκ. (8,84%) από κρατικά κονδύλια.

Συγκεκριμένα, κατά το 2014 ο ΚΟΑΠ διαχειρίστηκε και χορήγησε €68,6 εκ. για το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων, €27,2 εκ. για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, €3,9 εκ. για τα Μέτρα του αμπελοοινικού τομέα, €1 εκ. για τα Μέτρα του τομέα φρούτων και λαχανικών και περίπου €0,6 εκ. για διάφορα άλλα Μέτρα.

Στις σελίδες που ακολουθούν καταγράφεται επιγραμματικά το έργο του ΚΟΑΠ για το 2014.

Δράττομαι της ευκαιρίας αυτής να αναφερθώ στο έργο του Οργανισμού από την ίδρυσή του. Αποτέλεσμα των προσπαθειών τόσο των δικών μου αλλά και του προσωπικού και της πολιτείας αυτά τα 12 χρόνια (Σεπτ. 2003 - Σεπτ. 2015), ήταν ο ΚΟΑΠ να φθάσει το επίπεδο ενός άρτια οργανωμένου Οργανισμού που διαθέτει όλες τις απαραίτητες δομές ενός σύγχρονου Οργανισμού.

Ανέπτυξε τα απαιτούμενα μηχανογραφικά και ηλεκτρονικά συστήματα, στελεχώθηκε επαρκώς και κατάρτισε κατάλληλα όλο το ανθρώπινο δυναμικό του, το οποίο σήμερα έχει συσσωρεύσει μεγάλη εμπειρία και έχει αποκτήσει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για να χειρίζεται αποτελεσματικά τα θέματα που εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων του.

Το 2014 ο Οργανισμός αποφάσισε τη σταδιακή ανάκληση των εργασιών που βρίσκονται σε αναδοχή σε άλλους κρατικούς φορείς. Πιστεύω ότι αυτό θα επιφέρει σημαντικότερα οφέλη στο όλο σύστημα αγροτικών πληρωμών της πατρίδας μας, στην εξυπηρέτηση των αγροτών, αλλά και στον τόπο γενικότερα.

Η απόφαση αυτή ελήφθη λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τη θέση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, των εμπειρογνομόνων της Διεθνούς Τράπεζας, αλλά και τις εισηγήσεις της μελέτης που εκπόνησε ο ίδιος ο Οργανισμός για το θέμα αυτό. Η μελέτη αυτή είναι γνωστό ότι έγινε μετά από εισήγηση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Σύμφωνα με τον σχετικό προγραμματισμό, η ανάκληση των Αναδοχών θα ολοκληρωθεί στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2015.

Η δυναμική αυτή πορεία που έχει αναπτύξει ο Οργανισμός στηρίχθηκε στην έμπρακτη βοήθεια και υποστήριξη που είχε από την πολιτεία γενικά.

Νοιώθω έντονα την ανάγκη να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Ομήρου και όλα τα μέλη του Κοινοβουλίου για τη μέχρι τώρα συνεισφορά τους και υποστήριξη που είχαμε στο έργο του Οργανισμού.

Ευχαριστώ επίσης από καρδιάς τους από ιδρύσεως του Οργανισμού Υπουργούς Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Υπουργούς Οικονομικών, για τη σθεναρή και συνεχή συμπαράσταση τους στο έργο μας.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τόσο τη Διευθυντική Ομάδα αλλά και το προσωπικό του ΚΟΑΠ, καθώς και τις διευθύνσεις και το προσωπικό των Ανάδοχων Οργανισμών, οι οποίοι διαδραμάτισαν και διαδραματίζουν πρωταρχικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων του Οργανισμού και συμβάλλουν ενεργά στη συνεχή προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους αγρότες.

Κλείνοντας, ευχαριστώ τους αγρότες μας για την άριστη συνεργασία που έχουν αναπτύξει με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών. Είμαι σίγουρος ότι η συμμετοχή τους στα Μέτρα της ΚΑΠ θα βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας τους και θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων τους, την παραγωγή υψηλής ποιότητας τροφίμων και τη διατήρηση της γεωργικής ποικιλομορφίας. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που παρουσιάζει η οικονομία μας και ειδικά η αγροτική οικονομία και ευρύτερα ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας.

Κώστας Πετρίδης
Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών

2 Αποστολή - Όραμα

Η αποστολή του ΚΟΑΠ είναι οι έγκυρες και έγκαιρες πληρωμές στον αγροτικό μας κόσμο.

Το όραμά του, είναι να έχει σοβαρό εκτόπισμα στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

3 Ταυτότητα του Οργανισμού

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) ιδρύθηκε με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1258/99 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί χρηματοδοτήσεως της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Ο συγκεκριμένος κανονισμός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), ο οποίος ακολούθως αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013.

Στις 27 Ιουνίου 2003, ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, στα πλαίσια της προετοιμασίας της Κύπρου για την ένταξή της στην ΕΕ, ο Νόμος 64(Ι)/2003 με τίτλο «Ο Περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών καθώς και άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος». Ο νόμος αυτός, έθεσε θεσμικά τα θεμέλια για την ίδρυση του ΚΟΑΠ.

Ο ΚΟΑΠ, με βάση τον πιο πάνω Νόμο, αποτελεί ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο που δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε Υπουργείο ή Τμήμα της Κυβέρνησης. Συστάθηκε και λειτουργεί ως αυτόνομος δημόσιος Οργανισμός, με τη νομοθεσία του να του παρέχει σημαντική ευελιξία για να μπορεί να εργάζεται γρήγορα και αποτελεσματικά, ανταποκρινόμενος στις αυστηρές προδιαγραφές και χρονικά πλαίσια που θέτει η ΕΕ.

Στις 27 Φεβρουαρίου 2005 ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, διαπίστευσε τον Οργανισμό χωρίς όρους. Η Διαπίστευση είναι στην ουσία η «άδεια λειτουργίας» του Οργανισμού. Την ευθύνη για την παρακολούθηση της τήρησης των προϋποθέσεων Διαπίστευσης από μέρους του Οργανισμού έχει η Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Διαπίστευσης συμβουλεύει την Αρμόδια Αρχή για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΚΟΑΠ και παρέχει συμβουλές, υποστήριξη και βοήθεια στον Επίτροπο Αγροτικών Πληρωμών, εάν αυτός το ζητήσει.

Σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς και το νόμο του, τα κύρια καθήκοντα του ΚΟΑΠ είναι η διαχείριση και ο έλεγχος των κονδυλίων που καταβάλλονται στους δικαιούχους, καθώς και η πρόληψη και πάταξη ατασθαλιών και η ανάκτηση ποσών που απωλέσθηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας. Τα κονδύλια αυτά προέρχονται τόσο από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, όσο και από εθνικούς πόρους.

Οι σημερινές μεταβαλλόμενες συνθήκες στον τομέα της γεωργίας στην ΕΕ, περιλαμβανομένης της αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οι τρέχουσες δημοσιονομικές δυσκολίες και η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας, η αυξανόμενη πολυπλοκότητα και η επιτάχυνση της τεχνολογικής εξέλιξης, συνθέτουν το νέο περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται να λειτουργήσει ο Οργανισμός.

Για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις αυτές, ο ΚΟΑΠ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για αποδοτικότερη διοίκηση και οργάνωση, μέσω της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, της απλοποίησης των διαδικασιών του και της αναβάθμισης των υπηρεσιών που προσφέρει στον αγρότη, περιορίζοντας παράλληλα και κατά το δυνατόν το απαιτούμενο κόστος.

Όπως απορρέει από το νόμο του και αποτυπώνεται στο οργανόγραμμα του ΚΟΑΠ, ο Επίτροπος προϊστάται του Οργανισμού, βοηθούμενος στο έργο του από τον Βοηθό Επίτροπο.

Ο ΚΟΑΠ αποτελείται από πέντε (5) Τμήματα:

Τμήμα Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου & Έγκρισης Πληρωμών:

Το Τμήμα περιλαμβάνει την Έγκριση Πληρωμών, τις Τεχνικές Υπηρεσίες και τα Επαρχιακά Γραφεία. Έχει την ευθύνη για τον συντονισμό και τη διεύθυνση όλων των εργασιών και διαδικασιών που σχετίζονται με την προκήρυξη των Μέτρων, Καθεστώτων και Σχεδίων επιδότησης, την επεξεργασία αιτήσεων επιδότησης, με στόχο την έγκυρη και έγκαιρη διαχείριση τους για τα διάφορα Μέτρα, Καθεστώτα και Σχέδια που χρηματοδοτεί ο Οργανισμός, περιλαμβανομένων και Μέτρων / Καθεστώτων που έχουν ανατεθεί σε Ανάδοχους Οργανισμούς. Σχετικά, προωθεί την εισαγωγή σύγχρονων, αυτοματοποιημένων και τεχνολογικών μεθόδων για την υποβολή, επεξεργασία και έλεγχο των υποβληθέντων για επιδότηση αιτήσεων.

Η Έγκριση Πληρωμών διαχειρίζεται όλα τα Μέτρα και Καθεστώτα που παρέχουν ενισχύσεις από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από εθνικούς πόρους. Η διαχείριση των Μέτρων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) περιλαμβάνει τον προγραμματισμό για την προκήρυξη και εφαρμογή τους, την έκδοση των εγχειριδίων εφαρμογής (ενημέρωση αιτητών και διαδικασιών), τον καθορισμό των κριτηρίων επιλεξιμότητας και των καταλόγων ελέγχου, τον σχεδιασμό των αιτήσεων, την έκδοση των ενημερωτικών εντύπων για το κοινό, την επεξεργασία, τον τελικό έλεγχο και την έγκριση των αιτήσεων για πληρωμή. Για το σκοπό αυτό ασκεί ρόλο γενικού συντονιστή και διεύθυνσης έργου (project management) των εργασιών που έχουν σχέση με τη επεξεργασία των χιλιάδων αιτήσεων που χειρίζεται ο Οργανισμός. Περαιτέρω, αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση όλων των επικοινωνιών και θεμάτων που πηγάζουν από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορούν την παρακολούθηση και υλοποίηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες έχουν την αρμοδιότητα της δημιουργίας, συντήρησης και ορθής λειτουργίας της τεχνικής υποδομής ώστε οι χιλιάδες αιτήσεις εκταρικών κυρίως επιδοτήσεων που υποβάλλονται στον Οργανισμό να υπόκεινται σε τεχνικό έλεγχο και τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών να λαμβάνονται υπόψη πριν την προώθηση των αιτήσεων για έγκριση της πληρωμής. Με τον τεχνικό έλεγχο διασφαλίζονται η ακρίβεια, η ποιότητα και γενικά η αξιοπιστία των δεδομένων στα οποία βασίζονται οι πληρωμές. Στόχος των Τεχνικών Υπηρεσιών είναι η δημιουργία ενός συστήματος πληρωμών χωρίς αποκλίσεις μεταξύ των αιτούμενων και των επιλέξιμων εκτάσεων. Ο τεχνικός έλεγχος των αιτήσεων επιτυγχάνεται με τη χρήση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (ΓΣΠ), τη διενέργεια κλασσικών επιτόπιων ελέγχων και ελέγχων με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης.

Οι κλασσικοί επιτόπιοι έλεγχοι γίνονται για να διασφαλιστεί η σωστή διαχείριση των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και των εθνικών / κρατικών πόρων. Για να διασφαλιστεί ότι πληρώνονται μόνο οι δικαιούχοι, έχουν θεσπιστεί λεπτομερείς κανονισμοί που διέπουν όλη τη διαδικασία των πληρωμών.

Τα Επαρχιακά Γραφεία παραλαμβάνουν, καταχωρούν, επεξεργάζονται και εγκρίνουν αιτήσεις για όλα τα Μέτρα / Καθεστώτα και Σχέδια επιδοτήσεων που εφαρμόζει ο Οργανισμός και τα οποία δεν ανάθεσε στους Ανάδοχους Οργανισμούς. Τα Επαρχιακά Γραφεία, λειτουργούν ως ο συνδετικός κρίκος του Οργανισμού με τον αγροτικό κόσμο, εξυπηρετούν και καθοδηγούν τους αιτητές για όλα τα Σχέδια και Μέτρα που εφαρμόζει ο Οργανισμός και γνωρίζουν καλύτερα τις δυσκολίες της υπαίθρου. Ο ΚΟΑΠ λειτουργεί Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Αμμόχωστο και Πάφο.

Τμήμα Πληροφορικής:

Το Τμήμα έχει την ευθύνη του σχεδιασμού, ανάπτυξης και υποστήριξης των απαραίτητων συστημάτων πληροφορικής για τη διαχείριση, έλεγχο, έγκριση και πληρωμή των

επιδοτήσεων του Οργανισμού, είτε με διαδικασία εσωτερικής ανάπτυξης, είτε με αγορά υπηρεσιών. Έχει επίσης την αρμοδιότητα τήρησης ολοκληρωμένων και ορθών βάσεων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων γεωγραφικών πληροφοριών και δορυφορικών εικόνων, για χρήση από τα συστήματα πληροφορικής του Οργανισμού, καθώς και λήψης και τήρησης αντιγράφων ασφαλείας των ηλεκτρονικών δεδομένων και πληροφοριών, με στόχο την ανάκτηση από πιθανή καταστροφή και την επιτυχημένη επιχειρησιακή συνέχεια.

Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητες του Τμήματος εμπίπτει και η παροχή τεχνολογικής υποστήριξης προς το προσωπικό του Οργανισμού και τους Αναδόχους για την ομαλή διεκπεραίωση των καθηκόντων τους, όπως συντήρησης και υποστήριξης μηχανογραφικού εξοπλισμού (εξυπηρετητών, ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών, κλπ), τηλεφωνικών συνδέσεων, καθώς και εξοπλισμού και συσκευών δικτύου.

Τμήμα Εκτέλεσης Πληρωμών:

Οι αρμοδιότητες του περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε δέσμες αιτημάτων πληρωμής που προωθούνται από την Έγκριση Πληρωμών, τον τελικό έλεγχο του ηλεκτρονικού αρχείου για τη διενέργεια όλων των εμβασμάτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων, την έκδοση εντολής προς την τράπεζα, καθώς και το χειρισμό των επιστρεφόμενων, ως ανεκτέλεστων, εμβασμάτων.

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Εκτέλεσης Πληρωμών περιλαμβάνονται επίσης η έγκαιρη εξασφάλιση των εθνικών κονδυλίων που απαιτούνται για τη διενέργεια των πληρωμών, η διαχείριση των χρηματικών διαθεσίμων του Οργανισμού, καθώς και ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής της συμφωνίας με το χρηματοοικονομικό ίδρυμα που συνεργάζεται ο Οργανισμός.

Τμήμα Τήρησης και Εκκαθάρισης Λογαριασμών:

Οι κυριότερες αρμοδιότητες του Τμήματος περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

Ταμείο Λειτουργίας - την ετοιμασία του ετήσιου προϋπολογισμού του Οργανισμού και την παρακολούθηση και έλεγχο της υλοποίησής του, καθώς και την ετοιμασία και υποβολή σχετικών καταστάσεων υλοποίησης σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Έχει επίσης την ευθύνη για τον υπολογισμό και την έγκαιρη καταβολή των απολαβών,

ωφελημάτων και συντάξεων του προσωπικού στη βάση των εν ισχύ νόμων, κανονισμών και εγκυκλίων, τον έλεγχο, ετοιμασία και εκτέλεση ορθών πληρωμών για κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες, την εκτέλεση των σχετικών λογιστικών εγγραφών, την ορθή τήρηση και έγκαιρη ενημέρωση του μητρώου πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού, τη διεξαγωγή οικονομικών και άλλων μελετών για σκοπούς βελτίωσης της εφαρμογής, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υφιστάμενων διαδικασιών και την ετοιμασία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στη βάση των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Ταμείο Πληρωμών - τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων σχετικά με την ορθότητα των αιτημάτων πληρωμών που προωθούνται από το Τμήμα Εκτέλεσης Πληρωμών, την εκτέλεση των σχετικών λογιστικών εγγραφών, τον έλεγχο, φύλαξη και τήρηση μητρώου για τις εγγυήσεις και προκαταβολές καθώς και την έναρξη και ολοκλήρωση διαδικασιών για την αποδέσμευση ή κατάπτωση τους, την έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή περιοδικών αναφορών και αιτημάτων εκταμίευσης κονδυλίων από τα Ευρωπαϊκά Γεωργικά Ταμεία, την τήρηση του μητρώου χρεωστών και την κίνηση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την ορθολογική διαχείριση των χρηματικών διαθεσίμων.

Τμήμα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού:

Το Τμήμα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού στοχεύει στη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Οργανισμού, καθώς και στη βελτίωση της εξυπηρέτησης του αγροτικού μας κόσμου. Για να επιτύχει τα πιο πάνω, διαμορφώνει και εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες, διαχειρίζεται ορθολογικά το ανθρώπινο δυναμικό του Οργανισμού και υποστηρίζει διοικητικά τα υπόλοιπα Τμήματα, Υπηρεσίες και Επαρχιακά Γραφεία του Οργανισμού.

Στις αρμοδιότητες του περιλαμβάνονται η νομική υποστήριξη του Οργανισμού, η οργάνωση, διεύθυνση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού, οι εργασιακές σχέσεις, η έγκαιρη και επαρκής ενημέρωση του αγροτικού κόσμου για τα Μέτρα που επιδοτεί ο ΚΟΑΠ και ο συντονισμός της εξυπηρέτησης του αγρότη. Επίσης, έχει την ευθύνη για όλα τα διοικητικά θέματα που αφορούν κτήρια, οχήματα, εξοπλισμό, αγορές και προμήθειες, την ασφάλεια των πληροφοριών, τη φυσική ασφάλεια, την ασφάλεια και υγεία του ανθρώπινου δυναμικού, το αρχείο και τη βιβλιοθήκη του Οργανισμού.

Το Τμήμα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού παρέχει υποστήριξη στον Επίτροπο και Βοηθό Επίτροπο για τον προγραμματισμό των εργασιών και παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων μέσω της Γραμματείας της Διευθυντικής Ομάδας.

Επιπρόσθετα, λειτουργούν τρεις (3) ανεξάρτητες επιτελικές Υπηρεσίες και μία Μονάδα:

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου:

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι μια επιτελική και ανεξάρτητη υπηρεσία του Οργανισμού, δεν λαμβάνει μέρος σε οποιοσδήποτε διοικητικές αποφάσεις και αναφέρεται απευθείας στον Επίτροπο. Η αποστολή της είναι να βοηθά τον Οργανισμό να επιτύχει τους σκοπούς του μέσω μίας αντικειμενικής, διαβιβαιωτικής και συμβουλευτικής δραστηριότητας, σχεδιασμένης να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του Οργανισμού. Συγκεκριμένα, η Υπηρεσία διαπιστώνει κατά πόσο τα δίκτυα διαχείρισης κινδύνου, ελέγχου και διοικητικών διαδικασιών του Οργανισμού, όπως αυτά σχεδιάστηκαν από τη Διεύθυνση, είναι επαρκή και λειτουργούν με τρόπο που να επιβεβαιώνεται ότι ο Οργανισμός λειτουργεί παραγωγικά και αποδοτικά και σύμφωνα με τους κοινοτικούς και εθνικούς κανονισμούς.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ακολουθεί και εφαρμόζει τα διεθνή πρότυπα και τις συμβουλευτικές οδηγίες του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών της Αμερικής (ΙΕΕΑ). Επίσης, έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει τον Κώδικα Δεοντολογίας του ΙΕΕΑ.

Μονάδα εκ των υστέρων Ελέγχων Συναλλαγών:

Η Μονάδα εκ των υστέρων Ελέγχων Συναλλαγών έχει την ευθύνη εκτέλεσης των ελέγχων βάσει του Κεφ. ΙΙΙ του Τίτλου V του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1306/2013 σε δείγμα δικαιούχων οι οποίοι έχουν επιλεγεί βάσει ανάλυσης κινδύνου από την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης. Σκοπός των ελέγχων αυτών είναι να επιβεβαιωθεί η γνησιότητα και νομιμότητα των χρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) πληρωμών, να προληφθούν οποιοσδήποτε παρατυπίες και να ανακτηθούν τα απολεσθέντα ποσά εξαιτίας αυτών των παρατυπιών.

Με απόφαση Επιτρόπου ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2014, η Μονάδα εκ των υστέρων Ελέγχων Συναλλαγών, η οποία προηγουμένως υπαγόταν στην Υπηρεσία Εσωτερικού

Ελέγχου, είναι πλέον ανεξάρτητη και υπάγεται απευθείας στον Επίτροπο. Η Μονάδα αποτελείται από δύο ελεγκτές, ένας εκ των οποίων ασκεί καθήκοντα συντονιστή της Μονάδας και έχει την ευθύνη για την ελεγκτική εργασία και την ορθή συγγραφή των εκθέσεων ελέγχου.

Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης:

Η καταπολέμηση της απάτης και η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ αποτελεί για τον Οργανισμό, μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του. Η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης ενεργεί ως σύμβουλος του Επιτρόπου στον τομέα αυτό. Επιπρόσθετα, είναι η αρμόδια Υπηρεσία βάσει του Νόμου 64(Ι)/2003 για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στον Τίτλο V, Κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013¹ και τον συντονισμό των εν λόγω ελέγχων συναλλαγών. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της ως η Ειδική Υπηρεσία βάσει του άρθρου 85 του προαναφερόμενου κανονισμού, η Υπηρεσία ετοιμάζει το ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχου, επιλέγει δηλαδή τις προς έλεγχο επιχειρήσεις για κάθε περίοδο ελέγχου, βάσει, κυρίως, της μεθοδολογίας ανάλυσης κινδύνου. Οι έλεγχοι εκτελούνται από διάφορες Μονάδες Ελέγχων εντός και εκτός Οργανισμού. Επιπρόσθετα, η Υπεύθυνη της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, έχει ορισθεί σύνδεσμος (liaison-officer) μεταξύ OLAF (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης) και Κύπρου για θέματα κοινοποίησης παρατυπιών στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1848/2006 της Επιτροπής².

Στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης και της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, ο ΚΟΑΠ έχει να δείξει ένα αξιόλογο και πολύπλευρο έργο σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το οποίο εξελίσσεται από το 2004 μέχρι και σήμερα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1848/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό.

Υπηρεσία Ποιοτικού Ελέγχου:

Στόχος της Υπηρεσίας Ποιοτικού Ελέγχου είναι η διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών, η διασφάλιση της εφαρμογής των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και των εγχειριδίων και καταλόγων ελέγχου. Η Υπηρεσία Ποιοτικού Ελέγχου εντέλλεται να προβαίνει περιοδικά και συστηματικά σε έλεγχο των εργασιών όλων των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Οργανισμού και των Αναδόχων του. Η Υπηρεσία καταρτίζει σχέδιο δράσης το οποίο εγκρίνεται από τον Επίτροπο και το οποίο διαφοροποιείται και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες.

Ανάδοχοι Οργανισμοί και Συμφωνίες Συνεργασίας:

Σύμφωνα με το Νόμο 64(Ι)/2003, ο Οργανισμός δύναται να αναθέτει μέρος ή όλες τις αρμοδιότητες έγκρισης πληρωμών καθώς επίσης και εργασίες που αφορούν την τεχνική υπηρεσία και το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ). Η ανάθεση αυτή γίνεται σε άλλα όργανα όπως σε Τμήματα της Κυβέρνησης ή σε άλλους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου ή Εταιρείες Ιδιωτικού Δικαίου που ο Επίτροπος κρίνει ότι διαθέτουν τα μέσα και τις γνώσεις στους τομείς που θα τους ανατεθούν.

Ο ΚΟΑΠ διατηρεί τέσσερις (4) συμφωνίες Αναδοχής και μια (1) συμφωνία Συνεργασίας με τους πιο κάτω Οργανισμούς:

- Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Τμήμα Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών (συμφωνία συνεργασίας)

Οι πέντε (5) συμφωνίες που ισχύουν, προνοούν διάφορους μηχανισμούς ελέγχου και αλληλο-ενημέρωσης από και προς τον ΚΟΑΠ. Οι μηχανισμοί αυτοί είναι σύμφωνοι πάντα με τις κοινοτικές οδηγίες και κανονισμούς αλλά και με τον κώδικα αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους Αναδόχους που εφαρμόζεται από το 2005. Οι συμφωνίες Αναδοχής αξιολογούνται σε συνεχή βάση και προωθούνται αναθεωρήσεις όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο.

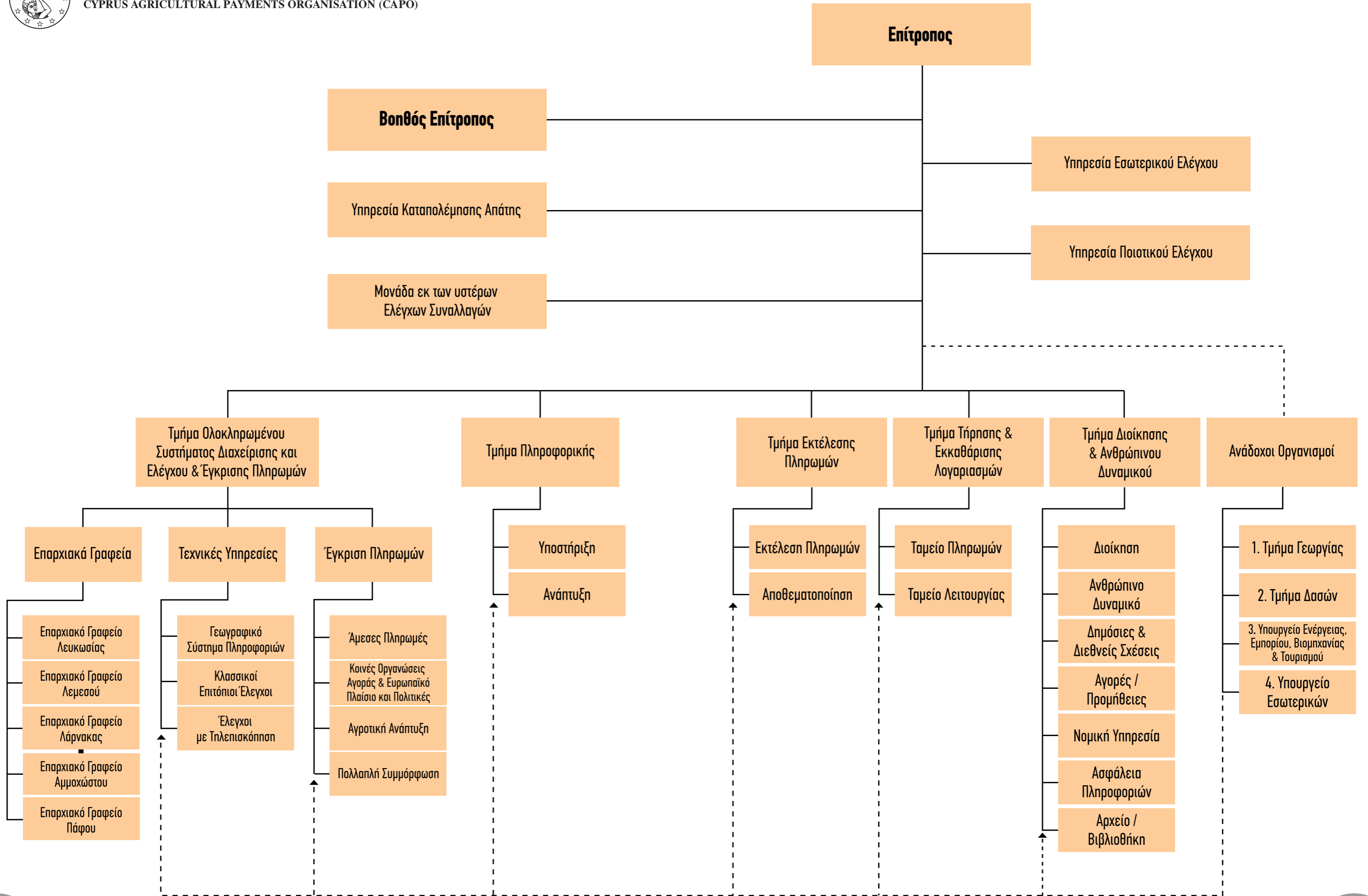
Με βάση τις συμφωνίες Αναδοχής, η μεταφορά αρμοδιοτήτων στους Αναδόχους αφορά κυρίως την

έγκριση πληρωμών για τα Μέτρα που τους έχουν ανατεθεί. Οι αρμοδιότητες που έχουν μεταφερθεί στους Αναδόχους Οργανισμούς εκτελούνται υπό την εποπτεία του ΚΟΑΠ ο οποίος εξακολουθεί να φέρει την ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, ο Οργανισμός, στα πλαίσια εφαρμογής του Συστήματος Πολλαπλής Συμμόρφωσης, συνεργάζεται με τους ακόλουθους αρμόδιους φορείς, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση και διαχείριση ελέγχων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες τους:

- Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Ταμείο Θήρας του Υπουργείου Εσωτερικών

Η πρακτική της ανάθεσης εργασιών μέσω συμφωνιών Αναδοχής στους Εξουσιοδοτημένους Οργανισμούς συζητείται ευρέως τα τελευταία χρόνια. Στην Ετήσια Έκθεση της Γενικής Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το 2012 αναφέρεται η εισήγησή της για ανάκληση των Αναδοχών και εκτέλεση του συνόλου των εργασιών από τον ΚΟΑΠ και ότι κάτι τέτοιο «...θα επιφέρει απλοποίηση του σημερινού συστήματος, που θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του Οργανισμού, με συνεπαγόμενη μείωση του διοικητικού κόστους και βελτίωση στην εξυπηρέτηση των γεωργών». Η εισήγηση αυτή υιοθετήθηκε και από τον σημερινό Γενικό Ελεγκτή στην Ετήσια Έκθεση του για το 2013, αλλά και από τους εμπειρογνώμονες της Διεθνούς Τράπεζας, που κλήθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία να μελετήσουν τη λειτουργία του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και των Οργανισμών που έχουν αρμοδιότητες σχετικές με τον αγροτικό τομέα. Η Διεθνής Τράπεζα ενστερνίζεται την άποψη του Γενικού Ελεγκτή και τονίζει ότι η ανάκληση των Αναδοχών και η εκτέλεση του συνόλου των εργασιών από τον ΚΟΑΠ, θα οδηγήσει σε πολλές συνέργειες, όπως για παράδειγμα τη χρήση μίας ενιαίας βάσης δεδομένων, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της μηχανογραφικής υποδομής του ΚΟΑΠ, καθώς και την απάλειψη της επικάλυψης εργασιών. Μετά από μελέτη η οποία πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό, στις 25 Νοεμβρίου 2014, ο ΚΟΑΠ κοινοποίησε την απόφαση του για σταδιακή ανάκληση των εργασιών που βρίσκονται σε αναδοχή στους αρμόδιους Υπουργούς. Με βάση το προγραμματισμένο χρονοδιάγραμμα, η ανάκληση των Αναδοχών θα ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

5 Ανθρώπινο Δυναμικό

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Το προσωπικό του Οργανισμού το 2014, μειώθηκε κατά δύο άτομα, σε σύγκριση με τους αντίστοιχους αριθμούς του 2013, με την αποχώρηση 2 εκτάκτων υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν πρόωρα. Έτσι την 31η Δεκεμβρίου 2014, ο Οργανισμός απασχολούσε 232 άτομα (234 το 2013), από τα οποία τα 100 σε έκτακτη βάση (102 το 2012).

Μέχρι το τέλος του 2014, το σύνολο των 100 εκτάκτων υπαλλήλων του Οργανισμού, μετατράπηκαν σε εργαζόμενους αορίστου χρόνου.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Ο ΚΟΑΠ δίνει μεγάλη έμφαση στην επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού αφού αυτή αποτελεί κριτήριο Διαπίστευσης για τον Οργανισμό και ελέγχεται σε ετήσια βάση από το Όργανο Πιστοποίησης.

Κατά τη διάρκεια του 2014 διοργανώθηκαν 18 ενδο-υπηρεσιακά προγράμματα και υπήρξαν 83 συμμετοχές από το ανθρώπινο δυναμικό του ΚΟΑΠ σε 34 ανοικτά σεμινάρια.

Σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης του Οργανισμού για το 2014 και παρά τα πολύ περιορισμένα διαθέσιμα κονδύλια, μεταξύ άλλων υλοποιήθηκαν τα πιο κάτω:

- Εκπαίδευση όλου του προσωπικού στη πρόληψη μυοσκελετικών και εργονομικών προβλημάτων (ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση - χωρίς κόστος)
- Ειδικευμένες εκπαιδευσεις για επιτόπιους ελεγκτές (ενδοϋπηρεσιακά σεμινάρια - χωρίς κόστος)
- Ειδικευμένα σεμινάρια για την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (συμμετοχές σε ανοικτά σεμινάρια)

Ως μέρος της ανανεωθείσας επιχειρηματικής συμφωνίας (Enterprise Agreement) μεταξύ ΚΟΑΠ και Microsoft, οι υπάλληλοι του Οργανισμού έχουν πλέον την ευκαιρία να παρακολουθήσουν οποιοδήποτε από μεγάλο αριθμό προγραμμάτων εκπαίδευσης λογισμικό της Microsoft, όπως Word, Excel, Access, Outlook, κλπ, σε διάφορα επίπεδα, με τη χρήση video μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (E-learning), χωρίς κόστος. Η παρακολούθηση των προγραμμάτων είναι δυνατή εκτός ωρών εργασίας από το σπίτι του κάθε υπαλλήλου.

Η υλοποίηση του προγράμματος εκπαίδευσης του Οργανισμού και των Αναδόχων παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και η ποιότητα, επάρκεια και χρησιμότητα της εκπαίδευσης αξιολογείται σε ετήσια βάση. Η αξιολόγηση αυτή οδηγεί σε συμπεράσματα που είναι βοηθητικά στην ετοιμασία του εκπαιδευτικού προγράμματος του επόμενου έτους.

6 Τακτικές Δραστηριότητες

ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΚΑΠ)

Κατά το 2014 ο ΚΟΑΠ χειρίστηκε Μέτρα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που αφορούσαν τα πιο κάτω:

- Τις Άμεσες Πληρωμές
- Τις Κοινές Οργανώσεις Αγοράς (ΚΟΑ)
- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007 - 2013

Πιο συγκεκριμένα εφαρμόστηκαν τα πιο κάτω Μέτρα:

ΑΜΕΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Οι Άμεσες Πληρωμές έχουν στόχο την εισοδηματική στήριξη στους δικαιούχους αιτητές, από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία και τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με απλοποιημένο τρόπο. Οι ενισχύσεις αυτές διέπονται από τις πρόνοιες των διαφόρων Σχεδίων και Μέτρων / Καθεστώτων στήριξης και προνοούνται στη βάση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και στη Συνθήκη Προσχώρησης της Κύπρου στην ΕΕ. Με αυτό τον τρόπο οι γεωργοί ενθαρρύνονται για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους και κυρίως για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές.

Οι πληρωμές που αφορούν τις Άμεσες Πληρωμές παρουσιάζονται στους Πίνακες 1 και 2 των Παραρτημάτων.

Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων

Η Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων, αφορά το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων, το Μέτρο 2.1 (Παροχή εξισωτικών πληρωμών σε μειονεκτικές περιοχές), καθώς και δώδεκα (12) Καθεστώτα του Μέρους 2.3 (Αγροπεριβαλλοντικές Υποχρεώσεις), που είναι Μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Τα Μέτρα του ΠΑΑ αναλύονται στην παράγραφο «Αγροτική Ανάπτυξη».

Η Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων υποβάλλεται μία φορά τον χρόνο. Η ταυτόχρονη υποβολή για όλα τα Μέτρα / Καθεστώτα είναι δυνατή λόγω κοινών προνοιών τους και έτσι διευκολύνεται ο αιτητής, ο οποίος υποβάλλει μία αντί πολλές αιτήσεις. Κατά το 2014 οι αιτήσεις υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (Σύστημα EAS).

• Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων (ΣΕΕ)

Το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων αφορά άμεση ενίσχυση που παρέχεται στους δικαιούχους και το ύψος του ποσού που λαμβάνουν καθορίζεται με βάση την καλλιεργήσιμη έκταση. Το Σχέδιο αυτό αποτελεί το Σχέδιο με τη μεγαλύτερη συμμετοχή αιτητών. Σημειώνεται ότι το 2014 υποβλήθηκαν 33.476 αιτήσεις για το ΣΕΕ.

Το 2014, το ΣΕΕ χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από το Σχέδιο Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης (ΣΕΕΕ), το οποίο προβλέπει την επιδότηση της χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης ανεξαρτήτως καλλιέργειας. Το Σχέδιο αυτό χρηματοδοτείται εξ'ολοκλήρου από την ΕΕ.

Κατά το 2014 καταβλήθηκαν συνολικά ενισχύσεις σε 34.130 δικαιούχους του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων για το έτος 2013 και δόθηκαν €51.695.929. Επίσης το 2014 καταβλήθηκαν συνολικά ενισχύσεις σε 2.146 δικαιούχους του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων για το έτος 2014 και δόθηκαν €16.116.347. Επιπρόσθετα, καταβλήθηκε ποσό €14.926 σε 398 δικαιούχους του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων 2013.

ΕΚΤΑΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ 2012, 2013 ΚΑΙ 2014 ΠΟΥ ΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 2014

	ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ €
ΣΕΕ 2012	398	14.926
ΣΕΕ 2013	34.130	51.695.929
ΣΕΕ 2014	2.146	16.116.347

Σεμινάριο για την καταπολέμηση της απάτης στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής - Δείκτες απάτης και νέο νομοθετικό πλαίσιο 2014 - 2020, Ιούλιος 2014

Κεφαλικές Επιδοτήσεις και άλλες Άμεσες Ενισχύσεις

Επιπρόσθετα με την Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων, το 2014 προκηρύχθηκαν Μέτρα Ειδικής Στήριξης βάσει του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου.

Τα Μέτρα αυτά ήταν:

- Μέτρο Ειδικής Στήριξης Αιγοπροβάτων
- Άρθρο 68 (73/2009)
- Μέτρο Ειδικής Στήριξης Μπανανών
- Άρθρο 68 (73/2009)

Για το 2014, λόγω της οικονομικής στενότητας του κράτους, οι κρατικές ενισχύσεις που αφορούσαν τις Κεφαλικές Επιδοτήσεις Αιγοπροβάτων και την ενίσχυση για απώλεια εσόδων από την εμπορία μπανανών αντισταθμίστηκαν από κοινοτικούς πόρους μέσω της Ειδικής Στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κανονισμού 73/2009. Συγκεκριμένα, για το 2014 έχουν καταβληθεί από τον φάκελο που αφορά τις Άμεσες ενισχύσεις, ποσό €3.000.000 για τα αιγοπρόβατα και ποσό €300.000 για τις μπανάνες.

Σημειώνεται ότι το 2014 καταβλήθηκε ποσό ύψους €400.000 ως αντισταθμιστική ενίσχυση για απώλεια εσόδων από την εμπορία μπανανών του 2011.

ΚΟΙΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο ΚΟΑΠ εφαρμόζει τα Μέτρα που απορρέουν από την Κοινή Γεωργική Πολιτική της Ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς και των Μέτρων Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων, με σκοπό τη σταθεροποίηση των αγορών και την εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για το γεωργικό πληθυσμό. Τα Μέτρα / Σχέδια αποσκοπούν στην προστασία της κοινοτικής γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής έναντι της αντίστοιχης παραγωγής Τρίτων Χωρών, καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων αυτών σε Τρίτες Χώρες. Οι μηχανισμοί ποσοτώσεων που εφαρμόζονται προστατεύουν τις τιμές ορισμένων κτηνοτροφικών κυρίως προϊόντων από περαιτέρω διολίσθηση. Τα στοιχεία για τις πληρωμές που αφορούν τα Μέτρα των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς παρουσιάζονται στους Πίνακες 1, 2 και αναλυτικότερα στον Πίνακα 3 των Παραρτημάτων.

Μέτρα / Σχέδια των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς:

• Ποσοτώσεις αγελαδινού γάλακτος

Στόχος του Μέτρου αυτού είναι ο περιορισμός της ανεξέλεγκτης παραγωγής αγελαδινού γάλακτος στην ΕΕ, έτσι ώστε να περιοριστούν τα πλεονάσματα τόσο του γάλακτος, όσο και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Συνεπώς, το Μέτρο αυτό αποβλέπει στην εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Ποσόστωση είναι η ποσότητα γάλακτος την οποία δικαιούται να εμπορευτεί ένας παραγωγός χωρίς να του επιβληθεί οποιαδήποτε συμπληρωματική εισφορά επί του πλεονάσματος (Levy). Σε περίπτωση που την ξεπεράσει, ενεργοποιείται η συμπληρωματική εισφορά, το Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος του ΚΟΑΠ για το Μέτρο την εισπράττει και την καταθέτει στον ΚΟΑΠ, ο οποίος στη συνέχεια διευθετεί την πληρωμή της στην ΕΕ. Για το γαλακτοκομικό έτος 2013-2014 καταβλήθηκε στον ΚΟΑΠ συμπληρωματική εισφορά επί του πλεονάσματος, ύψους €1.571.877. Ο ΚΟΑΠ κατέβαλε με τη σειρά του στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων το 99% (€1.556.159) του πιο πάνω ποσού, όπως προβλέπουν οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί, ενώ το υπόλοιπο 1% (€15.719) παρέμεινε στα ταμεία του ΚΟΑΠ. Το ποσό των (€15.719) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καλύψει πιθανές μελλοντικές οφειλές συμπληρωματικής εισφοράς προς το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, κυρίως σε περίπτωση πτώχευσης αγοραστών.

• Σχέδιο παροχής γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία

Στόχος του Σχεδίου της ΕΕ για την επιδότηση παροχής γάλακτος στα σχολεία είναι να διατηρήσει ή να αυξήσει την κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων από τους μαθητές. Το Σχέδιο επιτρέπει στους προμηθευτές / βιομηχανίες και στα σχολεία να προμηθεύουν συγκεκριμένους τύπους γάλακτος και ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων σε μειωμένη τιμή στους μαθητές, στα νηπιαγωγεία και στη δημοτική, μέση και τεχνική εκπαίδευση. Οι μαθητές επωφελούνται τις μειωμένες τιμές από το Σεπτέμβριο του 2007. Το εν λόγω Σχέδιο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η εφαρμογή του έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ.

Εντός του 2014 οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 66 αιτήσεων.

Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ).

• Μελισσοκομικό Πρόγραμμα 2014 - 2016

Το Μελισσοκομικό Πρόγραμμα 2014 - 2016 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 10/4/2013 (Αρ. Απόφασης 74.889). Το Πρόγραμμα είναι τριετές και περιλαμβάνει μέτρα παροχής τεχνικής βοήθειας προς τους μελισσοκόμους και τις ομάδες μελισσοκόμων για την αντιμετώπιση της βαρρόας. Επίσης περιλαμβάνει μέτρα στήριξης για τα εργαστήρια ανάλυσης των φυσικοχημικών και άλλων χαρακτηριστικών του κυπριακού μελιού, τεχνικής βοήθειας για την ταυτοποίηση του κυπριακού μελιού και μέτρα στήριξης για την ανασύσταση του Κοινοτικού Μελισσοκομικού Κεφαλαίου. Επιπλέον, προνοεί τη συνεργασία με ειδικευμένους Οργανισμούς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας. Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 307 αιτήσεων.

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό 50% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και ποσοστό 50% από εθνικούς πόρους και προνοεί συνολικές δαπάνες (επιδοτήσεις) ύψους €581.354 για την τριετία 2014 - 2016.

• Άδειες Εισαγωγής / Εξαγωγής

Ο ΚΟΑΠ είναι ο αρμόδιος Οργανισμός για την έκδοση αδειών εισαγωγής / εξαγωγής γεωργικών προϊόντων ή προϊόντων που έχουν ως βάση τους γεωργικά προϊόντα. Το Μέτρο έκδοσης αδειών εισαγωγής / εξαγωγής έχει ως αντικείμενό του την έκδοση αδειών μετά από σχετική αίτηση από εμπορεύμενους για εισαγωγές / εξαγωγές γεωργικών προϊόντων από/σε Τρίτες Χώρες. Η όλη διεργασία διέπεται από τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου για την Κοινή Οργάνωση Αγοράς γεωργικών προϊόντων. Οι άδειες αποτελούν ένα μηχανισμό ελέγχου για την προστασία της Γεωργικής και Αγροτικής Πολιτικής του τόπου και παράλληλα ενθαρρύνονται και ενισχύονται

οι εξαγωγικές δραστηριότητες των αγροτών προς Τρίτες Χώρες.

• Εξαγωγικές Επιστροφές

Το Μέτρο των Εξαγωγικών Επιστροφών, το οποίο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), έχει ως αντικείμενο του τη χορήγηση των επιστροφών για τα γεωργικά προϊόντα και εμπορεύματα κοινοτικής καταγωγής που εξάγονται από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας σε Τρίτες Χώρες.

• Ενέργειες Ενημέρωσης και Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων στην Εσωτερική Αγορά και σε Τρίτες Χώρες

Τα προγράμματα έχουν διετή ή τριετή διάρκεια και καλύπτουν τα κυριότερα προϊόντα που παράγει η Κύπρος, όπως εσπεριδοειδή, πατάτες, γαλακτοκομικά προϊόντα, κρασί και κουμανδάρια, ελιές, ελαιόλαδο, σταφίδες, κλπ. Τα προγράμματα αυτά συνέβαλαν στην αύξηση των εξαγωγών των γεωργικών προϊόντων της χώρας μας, τόσο σε Τρίτες Χώρες όσο και σε χώρες της ΕΕ. Τα Προγράμματα αυτά συγχρηματοδοτούνται σε ποσοστό 50% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, ποσοστό 30% από εθνικούς πόρους και 20% είναι ίδια συμμετοχή του δικαιούχου.

Τα Μέτρα αυτά έχουν ανατεθεί στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ.

• Μέτρα Ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς του Αμπελοοινικού Τομέα

Τα Μέτρα της Ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς του Αμπελοοινικού Τομέα έχουν ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας και Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Τμήμα Βιομηχανίας και Τμήμα Εμπορίου) ως Ανάδοχοι Οργανισμοί του ΚΟΑΠ.

ΕΠΣΑ 1β: Αναδιάρθρωση και ποικιλιακή μετατροπή αμπελώνων

Στόχος του Μέτρου αυτού είναι η αναδιάρθρωση των αμπελιών με ποικιλίες που παρέχουν μεγαλύτερες ευκαιρίες αξιοποίησης και δυνατότητες παραγωγής οίνων ανώτερης ποιότητας στις περιοχές παραγωγής οίνων ελεγχόμενης ονομασίας προέλευσης (ΟΕΟΠ), Βουνί Παναγιάς - Αμπελίτης, Περιοχή Κουμανδάριας, Κρασοχώρια Λεμεσού, Λαόνας, Ακάμα, Πιτσιλιάς και παραγωγής επιτραπέζιων οίνων με γεωγραφική ένδειξη (τοπικών οίνων) στις κοινότητες εκτός περιοχών παραγωγής ΟΕΟΠ. Εντός του 2014 οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 339 αιτήσεων.

Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

ΕΠΣΑ 3α: Ενθάρρυνση της Επενδυτικής Δραστηριότητας και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας στον Οινοποιητικό Κλάδο

Στόχος του Μέτρου είναι να ενθαρρυνθεί η επενδυτική δραστηριότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του οινοποιητικού κλάδου. Το Μέτρο αυτό βοηθά τις μονάδες οινοποιίας να εκσυγχρονίσουν τις κτηριακές και τις τεχνολογικές τους υποδομές. Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 8 αιτήσεων.

Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

ΕΠΣΑ 3β: Προώθηση Οίνων σε Τρίτες Χώρες και στα κράτη μέλη της ΕΕ

Το Μέτρο αποτελεί σημαντικό εργαλείο προβολής των οίνων της Κύπρου στις αγορές Τρίτων Χωρών και ενθαρρύνει τις προσπάθειες των οινοποιών για εξεύρεση νέων αγορών και εξασφάλιση μεριδίου αγοράς. Επιπλέον, συμβάλλει στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την υπεύθυνη κατανάλωση οίνου, τους κινδύνους που σχετίζονται με την κατανάλωση αλκοόλ και σχετικά με τα ενωσιακά συστήματα που διέπουν τις Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης (ΠΟΠ) και τις Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΓΕ). Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή μίας αίτησης.

Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

ΕΠΣΑ 3γ: Απόσταση οίνου για παραγωγή πόσιμης αλκοόλης

Ο στόχος του Μέτρου της απόσταξης του οίνου είναι να διευκολυνθεί η συνέχιση του εφοδιασμού ορισμένων τμημάτων της αγοράς που αφορά την πόσιμη αλκοόλη. Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

Κατά το 2014 δεν υπήρξε προκήρυξη του Μέτρου.

ΕΠΣΑ 3δ: Ασφάλιση συγκομιδής

Ο στόχος του Μέτρου είναι η προστασία των εισοδημάτων των παραγωγών για απώλειες που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, ασθένειες ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς. Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ). Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Στα πλαίσια του Μέτρου υποβλήθηκε μία αίτηση, η οποία παραλήφθηκε και έτυχε επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή της αίτησης.

ΕΠΣΑ 3ζ: Καινοτομία στον αμπελοοινικό τομέα

Το Μέτρο στοχεύει στην αύξηση της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των ενωσιακών αμπελοοινικών

προϊόντων, μέσω της στήριξης για υλικές ή άυλες επενδύσεις με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών και τεχνολογιών. Σε αυτήν μπορεί να περιλαμβάνεται και η μεταφορά γνώσεων. Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ). Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Στα πλαίσια του Μέτρου υποβλήθηκε μία αίτηση, η οποία παραλήφθηκε και έτυχε επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή της αίτησης.

• Μέτρα Ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς του τομέα φρούτων και λαχανικών

Τα Μέτρα της Ενιαίας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς του τομέα φρούτων και λαχανικών έχουν ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ.

ΚΟΑ 3: Μέτρο ενίσχυσης σε αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών με βάση τα επιχειρησιακά τους προγράμματα

Ο στόχος του Μέτρου είναι να βοηθηθούν οι αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών ώστε να βελτιώσουν την παραγωγικότητα και τις δεξιότητες τους στους τομείς της εμπορίας, της βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων τους και της προστασίας του περιβάλλοντος. Εντός του 2014 οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 12 αιτήσεων.

Το Μέτρο χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

ΚΟΑ 4: Μέτρο ενίσχυσης των Ομάδων Παραγωγών του τομέα οπωροκηπευτικών

Ο στόχος του Μέτρου είναι η ενθάρρυνση της σύστασης Ομάδων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών, για προγραμματισμό της παραγωγής με βάση τη ζήτηση, αύξηση της παραγωγικότητας, βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας των προϊόντων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Με τον τρόπο αυτό μεγιστοποιούνται τα έσοδα των παραγωγών του τομέα οπωροκηπευτικών για μέγιστη μεταβατική περίοδο πέντε ετών, με προοπτική μετεξέλιξης τους σε Οργανώσεις Παραγωγών, μέσω της προαναγνώρισης και παροχής ενισχύσεων στις προαναγνωρισμένες Ομάδες Παραγωγών. Εντός του 2014 οι αιτήσεις παραλήφθηκαν

και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή μίας αίτησης.

ΚΟΑ 9: Σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία

Στόχος του Σχεδίου είναι η προώθηση της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα δημοτικά σχολεία και στα νηπιαγωγεία, με σκοπό την καταπολέμηση της παιδικής παχυσαρκίας και την καλλιέργεια καλών διατροφικών συνθηκών στα παιδιά. Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό 50% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ) και 50% από εθνικούς πόρους. Έγινε προκήρυξη του Μέτρου εντός του 2014. Οι αιτήσεις παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από τον Ανάδοχο (Τμήμα Γεωργίας). Ο ΚΟΑΠ προέβηκε σε πληρωμή 89 αιτήσεων.

Έκτακτα μέτρα στήριξης των παραγωγών εσπεριδοειδών λόγω της επιβολής στις 7 Αυγούστου, 2014 από τη Ρωσική κυβέρνηση απαγόρευσης εισαγωγής ορισμένων προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Ρωσία

Τα έκτακτα μέτρα στήριξης των παραγωγών εσπεριδοειδών έχουν ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Τα Μέτρα χρηματοδοτούνται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ).

Μέτρο 1: Πρώιμη συγκομιδή σε μαντόρες και πορτοκάλια ποικιλίας βαλέντσια

Στόχος του Μέτρου είναι η στήριξη των παραγωγών εσπεριδοειδών που επηρεάζονται από το εμπάργκο, εφαρμόζοντας πρώιμη συγκομιδή μανταρινιών ποικιλίας μαντόρα και πορτοκαλιών ποικιλίας βαλέντσια, με προτεραιότητα στην ποικιλία μαντόρα, μέχρι 18.620 τόνους. Η πρώιμη συγκομιδή ολοκληρώθηκε μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2014.

Μέτρο 2: Αποσύρσεις εσπεριδοειδών από την αγορά

Στόχος του Μέτρου είναι η στήριξη των παραγωγών εσπεριδοειδών που επηρεάζονται από το εμπάργκο, εφαρμόζοντας την απόσυρση από την αγορά ώριμων καρπών των μανταρινιών ποικιλιών νόβα και μιννεόλα, πορτοκαλιών ομφαλοφόρων ποικιλιών και κλημεντινών, μέχρι 600 τόνους, με προτεραιότητα στην ποικιλία νόβα. Η απόσυρση ολοκληρώθηκε μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2014.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα Μέτρα της Αγροτικής Ανάπτυξης προνοούν ενισχύσεις από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Ως επί το πλείστον, η δημόσια δαπάνη στα Μέτρα και Καθεστώτα που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Αγροτικής Ανάπτυξης, καταβάλλεται κατά το ήμισυ από την ΕΕ (μέσω του ΕΓΤΑΑ) και από την Κυπριακή Δημοκρατία. Για το έτος 2014 το ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ ήταν 85% για τα Μέτρα των Άξονων 2, 3, 4 και την Τεχνική Υποστήριξη.

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 23 Νοεμβρίου 2007 και περιλαμβάνει 39 Μέτρα και Καθεστώτα τα οποία κατανέμονται σε τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας:

Άξονας Προτεραιότητας 1:

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας

Άξονας Προτεραιότητας 2:

Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου

Άξονας Προτεραιότητας 3:

Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Άξονας Προτεραιότητας 4: Leader

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, για το έτος 2014 αποφασίστηκε από την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013, με την έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως για κάποια Μέτρα, αυξηθεί η χρηματοδότηση της Επιτροπής σε 85% και η κρατική συνεισφορά μειωθεί σε 15% (το δικαίωμα αυτό παρέχεται με βάση το Κοινοτικό Κεκτημένο). Αυτό έγινε ούτως ώστε να καταστεί δυνατό να εκταμιευθεί ολόκληρη η Κοινοτική Συνεισφορά με βάση τον κανόνα n+2 για το έτος 2014 εφόσον θα ήταν αδύνατο να εξευρεθεί το ποσό της Κρατικής Συνεισφοράς σε περίπτωση που το ποσοστό της παρέμενε στο 50%. Ο συγκεκριμένος στόχος έχει επιτευχθεί για το έτος 2014 και εκταμιεύθηκε πλήρως ο φάκελος του συγκεκριμένου έτους.

Κατά το 2014 εντατικοποιήθηκε η αξιολόγηση των αιτήσεων για όλα τα Μέτρα του ΠΑΑ 2007 - 2013 και ειδικότερα των Αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων, καθώς και των Επενδυτικών Μέτρων, όπως το Καθεστώς 1.5.1 και τα Μέτρα 1.6, 3.1 και 3.2. Τα στοιχεία για τις πληρωμές που αφορούν την Αγροτική Ανάπτυξη παρουσιάζονται στους Πίνακες 1 και 2 των Παραρτημάτων.

Στον Πίνακα 1 των Παραρτημάτων, εμφανίζονται ανά Μέτρο οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για τα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013.

Πιο κάτω ακολουθεί ανάλυση / περιγραφή των Μέτρων / Καθεστώτων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013, που είτε προκηρύχθηκαν το 2014, είτε είναι συνεχώς ανοικτά, ανά Άξονα.

Μέτρα που είναι συνεχώς ανοικτά:

Μέτρα Άξονα Προτεραιότητας 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας

• Μέτρο 1.1: Εκπαίδευση, πληροφόρηση και διάδοση της γνώσης

Το Μέτρο 1.1 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ και στοχεύει στη διεύρυνση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, την πληροφόρηση και διάχυση της γνώσης σε όλους τους ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων των νέων γεωργών και των επωφελούμενων της ετοιμασίας των Σχεδίων βελτίωσης που ασχολούνται σε τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και των δασών.

• Μέτρο 1.7: Χωροταξική κτηνοτροφική ανάπτυξη

Ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής, μεγάλος αριθμός κτηνοτρόφων μετακινήθηκε και βρήκε προσωρινή εγκατάσταση στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές, κυρίως δίπλα από κοινότητες που γειτνιάζουν με τις μεγάλες πόλεις.

Η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών, ως λύση άμεσης ανάγκης, δημιούργησε παράλληλα προβλήματα αφού με τη συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ζώων σε μια περιοχή και με την εν τω μεταξύ έντονη οικιστική ανάπτυξη, προέκυψαν σοβαρές δυσκολίες και προβλήματα, όπως στενότητα χώρου βόσκησης, αυξημένος κίνδυνος για μετάδοση ασθενειών, δυσκολίες στη διαχείριση και καθαριότητα των κτηνοτροφικών οικοπέδων, εγκατάλειψη, κλπ.

Με το Μέτρο καθιερώνεται η παραχώρηση ενισχύσεων για κάλυψη δαπανών για τη δημιουργία έργων υποδομής που αποσκοπούν στη χωροταξική και περιβαλλοντική αναβάθμιση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και τη

μείωση της οχληρίας που προκαλείται από τον ειδικό χαρακτήρα αυτών των δραστηριοτήτων. Επίσης, επιδοτούνται δραστηριότητες εξωραϊσμού του τοπίου στις κτηνοτροφικές περιοχές.

Το Μέτρο 1.7 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ.

• Μέτρο 1.9: Ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας Ομάδων Παραγωγών / Ενώσεων Ομάδων Παραγωγών

Το Μέτρο 1.9 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Στόχος του Μέτρου είναι η ενθάρρυνση σύστασης Ομάδων Παραγωγών (Ο.Π) και Ενώσεων Ομάδων Παραγωγών (Ε.Ο.Π) μέσω της κατ' αποκοπή παροχής οικονομικών ενισχύσεων με βάση τον κύκλο εργασιών ή την αξία της παραγωγής που τίθεται σε εμπορία κάθε έτος.

Μέτρα Άξονα Προτεραιότητας 4: Leader

• Μέτρο 4.1: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης

Το Μέτρο 4.1 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Με το Μέτρο αυτό καθιερώνονται τα Καθεστώτα ενίσχυσης για την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με σκοπό την επίτευξη των στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις άλλους Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το Μέτρο αυτό αποτελείται από τρία (3) Καθεστώτα ως εξής:

Καθεστώς 4.1.1: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας

Καθεστώς 4.1.2: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου

Καθεστώς 4.1.3: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας

• Μέτρο 4.2: Διατοπική και διακρατική συνεργασία

Το Μέτρο 4.2 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση της συνεργασίας και της καινοτομίας μεταξύ Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) για την επίτευξη των στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις άλλους Άξονες. Οι ΟΤΔ καλούνται να παίξουν ουσιαστικό ρόλο, συνδέοντας τους ανθρώπους με νέες ιδέες και προσεγγίσεις, ενθαρρύνοντας την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα και προωθώντας την ένταξη και την παροχή τοπικών υπηρεσιών. Οι ΟΤΔ μπορούν να συμβάλουν στη διάδοση γνώσεων και στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών και καινοτομίας όσον αφορά την Αγροτική Ανάπτυξη.

• Μέτρο 4.3: Λειτουργικά έξοδα, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή

Το Μέτρο 4.3 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Στόχος είναι η παροχή αρωγής στην υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης των ΟΤΔ για την απόκτηση δεξιοτήτων και την εμπύχωση στην περιοχή. Οι στρατηγικές αυτές θα υλοποιούνται μέσα από τις ΟΤΔ εφαρμόζοντας την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση με σκοπό την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων και έργων.

Τεχνική Υποστήριξη

• Μέτρο 5.1: Τεχνική υποστήριξη

Το Μέτρο 5.1 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Με το Μέτρο καθιερώνεται το Καθεστώς ενίσχυσης για τεχνική υποστήριξη η οποία καλύπτει την ετοιμασία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των Μέτρων τα οποία είναι αναγκαία για την υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και ορισμένες αναγκαίες δαπάνες της Αρχής Διαχείρισης του Σχεδίου που στοχεύουν στη διασφάλιση της αποδοτικής διαχείρισης του.

Μέτρα που προκηρύχθηκαν το έτος 2014:

• Καθεστώς 1.5.1: Επενδύσεις στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Το Καθεστώς 1.5.1 έχει ανατεθεί στο Τμήμα Γεωργίας ως Ανάδοχος Οργανισμός του ΚΟΑΠ. Στόχος του Καθεστώτος είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων στον τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των συγκεκριμένων εκμεταλλεύσεων. Η προκήρυξη του έτους 2014 αφορούσε μόνο τους κλάδους της αιγοπροβατοτροφίας, της αγελαδοτροφίας και της πτηνοτροφίας.

• Μέτρο 2.1: Παροχή εξισωτικών πληρωμών σε μειονεκτικές περιοχές

Το Μέτρο αυτό προνοεί την ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε μειονεκτικές περιοχές, αντισταθμίζοντας μέρος της απώλειας εισοδήματος που οφείλεται σε μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα (μεγάλα υψόμετρα, απότομες κλίσεις, αβαθή / άγονα εδάφη)

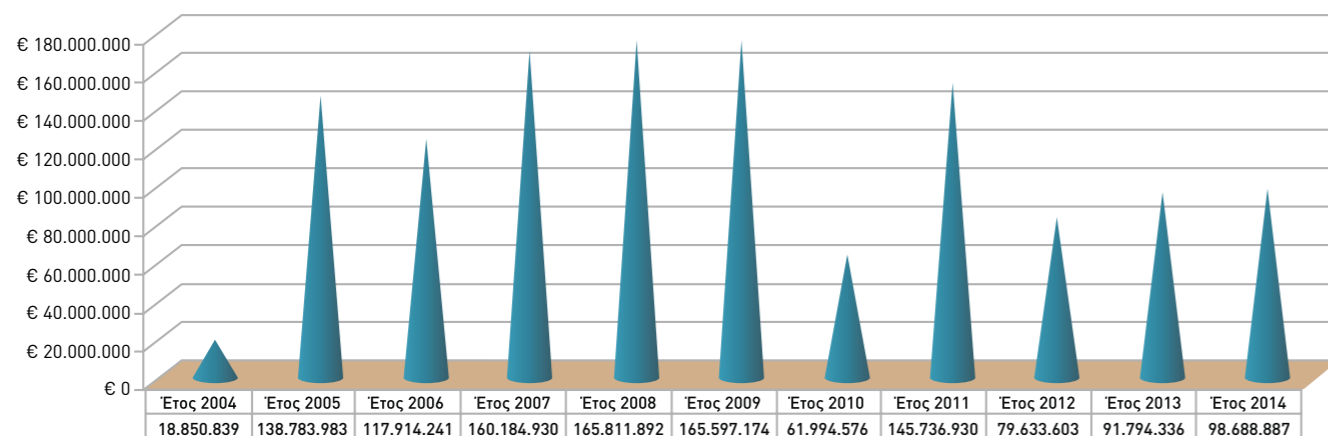
ή αντίξοα φυσικά φαινόμενα (χαμηλή βροχόπτωση / παγετός), έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συνέχιση της χρήσης της γεωργικής γης. Στόχοι του Μέτρου είναι η συνέχιση της αξιοποίησης της γεωργικής γης στις μειονεκτικές περιοχές, η διατήρηση βιώσιμης αγροτικής κοινότητας και η διαφύλαξη του φυσικού χώρου και η διαχείριση της γης με μεθόδους που συμβάλλουν στην αειφόρο γεωργική ανάπτυξη.

Το 2014 καταβλήθηκαν συνολικά ενισχύσεις ύψους €5.875.212 σε 16.273 δικαιούχους του Μέτρου για τα έτη 2013 και 2014. Η καταβολή των ενισχύσεων για τους υπόλοιπους δικαιούχους του 2014 θα ολοκληρωθεί το 2015.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

Το 2014 πραγματοποιήθηκαν πληρωμές για διάφορα Μέτρα συνολικού ύψους €98.688.887 (βλέπε αναλυτικό Πίνακα 2 των Παραρτημάτων). Στο πιο κάτω γράφημα παρουσιάζονται οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά έτος, από το 2004 μέχρι το 2014, οι οποίες συνολικά είναι €1.244.991.393.

Γράφημα 6.1 Πληρωμές ανά έτος

Οι πληρωμές από την ίδρυση του ΚΟΑΠ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2014 παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 1 των Παραρτημάτων.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (ΓΣΠ)

Το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (ΓΣΠ) του ΚΟΑΠ διαχειρίζεται τη βάση γεωγραφικών δεδομένων στην οποία τηρούνται στοιχεία για την ταυτοποίηση και την επιλεξιμότητα των τεμαχίων που δηλώνονται στις αιτήσεις για τα Μέτρα επιδότησης με βάση την έκταση που χειρίζεται ο ΚΟΑΠ. Οι επιλέξιμες εκτάσεις πέραν των 400.000 τεμαχίων ελέγχονται μέσω δορυφορικών εικόνων, ψηφιοποιούνται και καταχωρούνται στο Σύστημα Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων (ΣΑΚΑ). Το Σύστημα Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων χρησιμοποιεί σαν τεμάχιο αναφοράς τη Μέγιστη Επιλέξιμη Έκταση (ΜΕΕ) για κάθε κτηματολογικό τεμάχιο.

Κατά το 2014, τα στοιχεία της βάσης δεδομένων του ΣΑΚΑ και η Μέγιστη Επιλέξιμη Έκταση ενημερώθηκαν και ανανεώθηκαν με βάση τα πιο κάτω:

- Τα αποτελέσματα των μετρήσεων των επιτόπιων ελέγχων (κλασσικοί επιτόπιοι έλεγχοι και τηλεπισκόπηση).
- Τις νέες δορυφορικές εικόνες που εξασφάλισε ο ΚΟΑΠ μέσω διαγωνισμού.
- Τις δορυφορικές εικόνες των περιοχών της τηλεπισκόπησης για όσα τεμάχια δεν ελέγχθηκαν με τηλεπισκόπηση.
- Τα αιτήματα επανεξέτασης που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους αιτητές για την ορθότητα της ΜΕΕ.

Πέραν των πιο πάνω, το 2014 στο ΣΑΚΑ εισήχθηκαν και οι διαχωρισμοί της γης που έγιναν σε επίπεδο αιτητή και αφορούσαν τεμάχια τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο επιδότησης πέραν του ενός αιτητή.

Κατά το έτος 2014 παραλήφθηκαν στον Οργανισμό δορυφορικές εικόνες που αντιστοιχούν περίπου στο 20% της έκτασης της Κύπρου. Όσα τεμάχια αποτελούσαν αντικείμενο αιτήματος επιδότησης και βρίσκονταν στις περιοχές για τις οποίες ο Οργανισμός προμηθεύτηκε νέες δορυφορικές εικόνες, έχουν υποστεί έλεγχο και η μέγιστη επιλέξιμη έκταση αυτών των τεμαχίων έχει προσδιοριστεί εξ' ύπαρξης. Όπου υπήρξε απόκλιση από την αντίστοιχη αιτούμενη έκταση, εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας για επιβολή ποινών και αποκλίσεων. Ο έλεγχος αυτός εφαρμόστηκε σε 56.847 τεμάχια (εγγραφές). Οι σχετικές δορυφορικές εικόνες εξασφαλίστηκαν από ιδιωτική εταιρεία που επιλέχθηκε μετά από μειοδοτικό διαγωνισμό.

Επίσης, το Σεπτέμβριο του 2014 ξεκίνησε η ψηφιοποίηση των Περιοχών Οικολογικής Εστίασης (ΠΟΕ). Τα δεδομένα από τη ψηφιοποίηση αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για την αίτηση του 2015 (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νέας ΚΑΠ) για το Μέτρο "ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον" (Πράσινη Ενίσχυση/Greening). Η συγκεκριμένη υποχρέωση αφορά μόνο τους γεωργούς με αρόσιμη γη πέραν των 150 δεκαρίων.

Τέλος, το 2014 συνεχίστηκε ο διαχωρισμός τεμαχίων σε καλλιέργειες. Το έργο αυτό αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2015. Η ενημέρωση και η τήρηση των διαχωρισμών των καλλιεργειών θα είναι σε ετήσια βάση καθώς θα συνδέεται με τα δεδομένα της ενιαίας αίτησης.

ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Οργανισμός έχει την υποχρέωση να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους σε ένα προκαθορισμένο ποσοστό αιτήσεων που υποβάλλονται κάθε έτος στα Σχέδια επιδότησης με βάση την έκταση, για τη διαπίστωση της ορθότητας των στοιχείων που δηλώνονται. Με τους επιτόπιους ελέγχους αναγνωρίζονται οι καλλιέργειες και μετράται η επιλέξιμη έκταση. Ελέγχεται επίσης κατά πόσο τηρούνται οι απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης σε ότι αφορά τις Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες και τις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης.

Κλασσικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι

Στους κλασσικούς επιτόπιους ελέγχους γίνονται έλεγχοι στα χωράφια και στις εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων, μέτρηση των τεμαχίων και συμπλήρωση των σχετικών καταλόγων και εκθέσεων ελέγχου. Ίδιοι ή παρόμοιοι έλεγχοι που περιλαμβάνονται σε διάφορα Σχέδια και Μέτρα διενεργούνται στην ίδια επίσκεψη.

Κατά το 2014 πραγματοποιήθηκαν κλασσικοί επιτόπιοι έλεγχοι σε 129 αιτήσεις. Οι κλασσικοί επιτόπιοι έλεγχοι ξεκίνησαν τον Απρίλιο και ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο του 2014. Επιθεωρήθηκαν 1.735 τεμάχια. Στις πιο πάνω αιτήσεις συμπεριλαμβάνονται 27 αιτήσεις (358 τεμάχια) που αφορούν το Καθεστώς της ειδικής στήριξης μπανανών. Για τα Καθεστώτα του Μέτρου 2.3 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που εφαρμόζει ο Οργανισμός, έγινε επιπλέον έλεγχος σε 320 αιτήσεις με 2.450 τεμάχια με συμμετοχή σε αγροπεριβαλλοντικά Καθεστώτα. Κατά την επιθεώρηση των Μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ελέγχεται (με επιτόπου επίσκεψη) η τήρηση των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον αιτητή με την υποβολή της αίτησης, που είναι διαφορετικές για κάθε Μέτρο.

Επίσης από τον Ιούλιο μέχρι τον Σεπτέμβριο 2014, ελέγχθηκαν στα πλαίσια των ελέγχων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης 354 αιτήσεις με 7.886 τεμάχια. Για την Πολλαπλή Συμμόρφωση ελέγχεται (με επί τόπου επίσκεψη) η τήρηση των υποχρεώσεων των γεωργών σε σχέση με περιβαλλοντικά θέματα, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΕ. Στους ελέγχους εμπλέκονται και εξειδικευμένα Σώματα Ελέγχου από το Τμήμα Γεωργίας, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Ταμείο Θήρας.

Έλεγχοι με Τηλεπισκόπηση

Οι έλεγχοι με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης αποτελούν είδος επιτόπιου ελέγχου που γίνεται με τη χρήση δορυφορικών εικόνων του εκάστοτε έτους. Οι δορυφορικές εικόνες χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των ελέγχων με τηλεπισκόπηση. Με τη βοήθεια των δορυφορικών εικόνων γίνεται μέτρηση των εκτάσεων των τεμαχίων, αναγνώριση των καλλιεργειών, όπως και έλεγχος των Καλών Γεωργικών και Περιβαλλοντικών Συνθηκών. Η τηλεπισκόπηση επιτρέπει να ελεγχθεί μεγάλος αριθμός τεμαχίων σε σύντομο χρονικό διάστημα από το γραφείο, χωρίς να χρειαστεί μετάβαση στο χωράφι.

Το 2014 διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης σε 2.650 αιτήσεις του ΣΕΕ (8% περίπου του συνόλου των αιτήσεων), στο 92% του δείγματος των μειονεκτικών περιοχών και στο 100% του δείγματος του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης όσον αφορούσε τη μέτρηση της έκτασης. Ο έλεγχος έγινε με τη χρήση δορυφορικών εικόνων του 2014, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ.

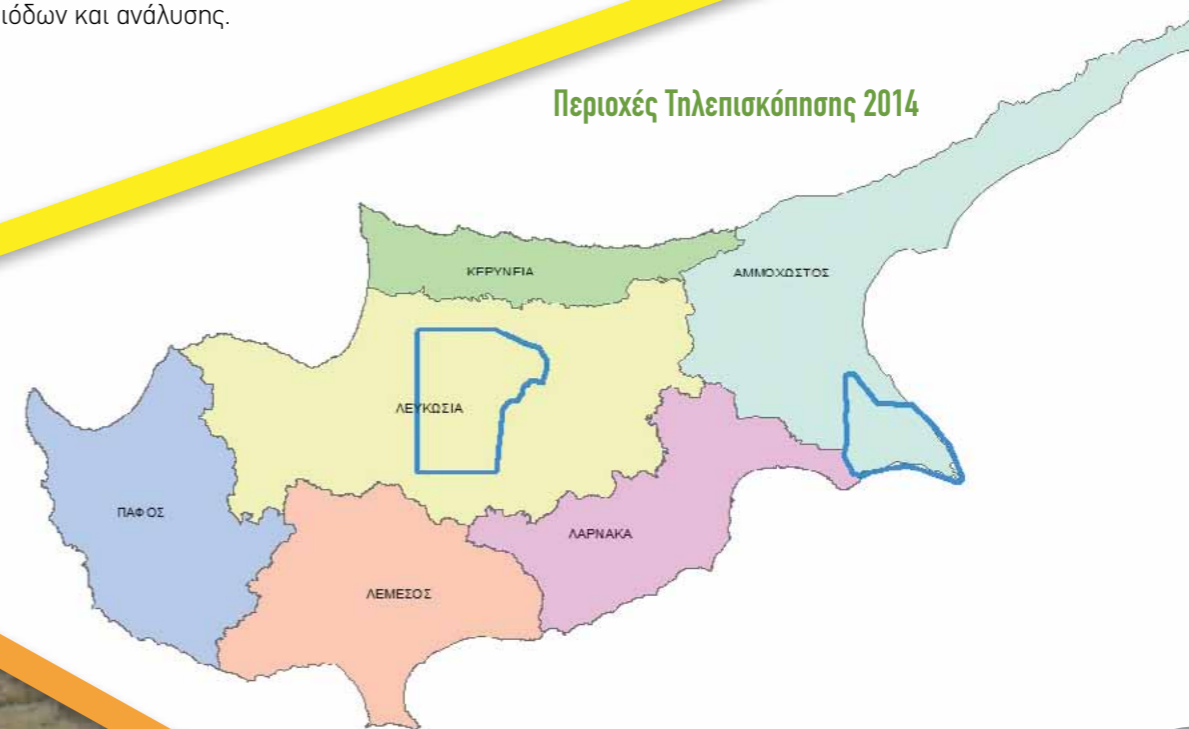
Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σε δύο περιοχές που κάλυπταν μέρος των Επαρχιών της Λευκωσίας και της Αμμοχώστου συνολικής έκτασης 680 χμ². Η περιοχή Λευκωσίας επιλέχκε με την μέθοδο της ανάλυσης κινδύνου και η περιοχή της Αμμοχώστου επιλέχκε τυχαία. Για τον έλεγχο χρησιμοποιήθηκαν τουλάχιστο τρεις δορυφορικές εικόνες για κάθε περιοχή, διαφορετικών χρονικών περιόδων και ανάλυσης.

Οι μετρήσεις πραγματοποιήθηκαν σε δορυφορικές εικόνες πολύ υψηλής ανάλυσης (VHR).

Ο έλεγχος με τηλεπισκόπηση περιλαμβάνει κυρίως την μέτρηση των εκτάσεων και την αναγνώριση της καλλιέργειας πάνω στη δορυφορική εικόνα, για κάθε αιτούμενο τεμάχιο που υπάρχει στην Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων. Τεμάχια τα οποία δεν ήταν δυνατό να μετρηθούν από τη δορυφορική εικόνα ή να αναγνωρισθεί η καλλιέργεια τους, ελέγχθηκαν με κλασσικό επιτόπιο έλεγχο και η έκτασή τους μετρήθηκε με GPS. Το 2014 ελέγχθηκαν με τηλεπισκόπηση συνολικά 52.000 τεμάχια. Το έργο πραγματοποιήθηκε από τον τομέα τηλεπισκόπησης των Τεχνικών Υπηρεσιών του Οργανισμού.

Τα αποτελέσματα καταχωρήθηκαν στο σύστημα των Εκταρικών Επιδοτήσεων του ΚΟΑΠ και στάλθηκαν αναλυτικές καταστάσεις στους αιτητές οι οποίοι είχαν διαφορές στις μετρηθείσες από τις αιτούμενες εκτάσεις όπως και στις καλλιέργειες που δηλώθηκαν. Οι αιτητές είχαν το δικαίωμα υποβολής ένστασης σε περίπτωση διαφωνίας με το πόρισμα της τηλεπισκόπησης.

Περιοχές Τηλεπισκόπησης 2014

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ο ΚΟΑΠ παρείχε για έβδομη συνεχή χρονιά διαδικτυακό σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (ΕΑΣ) για υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Εκταρικών Επιδοτήσεων. Το σύστημα ΕΑΣ προσφέρει τη δυνατότητα στους αιτητές να ανανεώσουν το Μητρώο Γεωργικής Γης και να υποβάλουν και να τροποποιήσουν την Ενιαία Αίτηση τους μέσω του διαδικτύου (internet), χωρίς να χρειάζεται η μετάβαση τους στο Επαρχιακό Γραφείο. Το 2014 το σύστημα χρησιμοποιήθηκε για την υποβολή του συνόλου των αιτήσεων για δεύτερη συνεχή χρονιά.

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ

Η ενημέρωση και η εξυπηρέτηση του αγροτικού μας κόσμου είναι ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία για τον ΚΟΑΠ, ο οποίος στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και της αποστολής του ενεργεί για να διασφαλίσει την νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στοχεύοντας ταυτόχρονα στη μεγαλύτερη δυνατή εκταμίευση των κονδυλίων.

Αξιοποιώντας την εμπειρία του με την πάροδο του χρόνου και με μέλημα του την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους αγρότες, ο Οργανισμός φροντίζει να εμπλουτίζει και να βελτιώνει συνεχώς τα κανάλια ενημέρωσης και εξυπηρέτησης για όλα τα Μέτρα που επιδοτεί.

Για την ενημέρωση του αγρότη, ο Οργανισμός εκδίδει δελτία τύπου και δημοσιεύει άρθρα και ανακοινώσεις σε εφημερίδες και περιοδικά του τομέα και όπου απαιτείται και στην επίσημη εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ Λειτουργοί του Οργανισμού φιλοξενούνται συχνά στο ραδιοφωνικό πρόγραμμα «Ωρα της Υπαίθρου», καθώς και σε άλλα ραδιοφωνικά προγράμματα.

Μέσω του Κέντρου Εξυπηρέτησης του Αγρότη (ΚΕΑ), ο Οργανισμός παρέχει τη δυνατότητα στους αιτητές να εξυπηρετούνται και να ενημερώνονται τηλεφωνικά σχετικά με τις δραστηριότητες του και τα Μέτρα ενίσχυσης που εφαρμόζει. Το ΚΕΑ στελεχώνεται από ειδικά καταρτισμένο προσωπικό το οποίο εξυπηρετεί στη Παγκύπρια γραμμή εξυπηρέτησης 77771999 από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από τις 8 π.μ. μέχρι και τις 3 μ.μ. Παρέχονται πληροφορίες για τα κριτήρια συμμετοχής σε κάθε Μέτρο, το ύψος της ενίσχυσης, τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της υποβολής των αιτήσεων, τη διαδικασία υποβολής και εξέτασης τους όπως και το τρέχον στάδιο επεξεργασίας των αιτήσεων, ή ακόμα και συγκεκριμένης αίτησης. Τα άτομα που εργάζονται στο ΚΕΑ εκπαιδεύονται τακτικά ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση και σε περιόδους αυξημένου αριθμού τηλεφωνημάτων, το κέντρο ενισχύεται με επιπρόσθετα άτομα. Επίσης, τα λογισμικά προγράμματα βελτιώνονται συνεχώς για να προσφέρουν περισσότερο ολοκληρωμένη ενημέρωση σχετικά με την επεξεργασία των αιτήσεων.

Κατά το 2014 δόθηκε ακόμα μεγαλύτερη έμφαση στην ηλεκτρονική ενημέρωση, αφού αυτή έχει αποδειχτεί πολύ αποτελεσματική. Μέσω του συστήματος μαζικής αποστολής γραπτών μηνυμάτων (sms) ενημερώθηκαν οι αγρότες για όλα τα σημαντικά θέματα. Από την ιστοσελίδα του Οργανισμού στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.capo.gov.cy, έλαβαν πληροφορίες για τα Μέτρα (εγχειρίδια, αιτήσεις, ανακοινώσεις, δελτία τύπου, κ.α.) και αρκετοί αιτητές εξυπηρετήθηκαν, αποστέλλοντας ερωτήματα στη διεύθυνση επικοινωνίας info@capo.gov.cy.

Κατά την περίοδο υποβολής της Ενιαίας Αίτησης Εκταρικών Επιδοτήσεων κάθε χρόνο, συνήθως Μάρτη και Απρίλη, ο Οργανισμός προβαίνει σε διάφορες στοχευμένες ενέργειες για την πληρέστερη και λεπτομερέστερη ενημέρωση του κοινού. Το 2014 διοργανώθηκαν περιφερειακές συγκεντρώσεις σε κοινότητες και χωριά και ανάλογες εκπαιδεύσεις στα Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ. Επιπλέον, το ωράριο λειτουργίας του ΚΕΑ διαφοροποιήθηκε σε Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, από τις 8 π.μ. μέχρι και τις 8 μ.μ. Την περίοδο αυτή ο Επίτροπος φιλοξενήθηκε σε αρκετές τηλεοπτικές εκπομπές για ακόμα ευρύτερη πληροφόρηση.

Για την ομαλότερη διεξαγωγή των Μέτρων που περιλαμβάνονται στην Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων η οποία αφορά περίπου 33.500 αιτητές, το Φεβρουάριο του 2014, ο ΚΟΑΠ εκπαιδευσε συμβούλους για να βοηθήσουν τους αγρότες στην υποβολή των δηλώσεων για το Μητρώο Γεωργικής Γης και στην ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων.

Ο ΚΟΑΠ, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας, οργάνωσαν επίσης συγκεντρώσεις κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, σε πόλεις και κοινότητες για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική που θα τεθεί σε ισχύ από το 2015. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στα νέα Μέτρα των Άμεσων Πληρωμών και κυρίως στις πρακτικές που οφείλουν να εφαρμόσουν οι γεωργοί που έχουν στην κατοχή τους εκτάσεις πέραν των 100 δεκαρίων.

Περιφερειακές συναντήσεις με τον αγροτικό κόσμο,
Σεπτέμβριος 2014

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Το 2014, ολοκληρώθηκε η τριετής θητεία της Κυπριακής Προεδρίας του «ΠΑΝΤΑ ΡΕΙ». Ο Οργανισμός «ΠΑΝΤΑ ΡΕΙ» ιδρύθηκε το 1992 με αποστολή την ανάπτυξη και την αναβάθμιση της σύγχρονης εφαρμοσμένης πληροφορικής από τους Οργανισμούς Αγροτικών Πληρωμών των χωρών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι μηχανισμοί που έχουν αναπτυχθεί μέσω των οποίων διοχετεύεται η επιστημονική πληροφόρηση και η εμπειρία, είναι συνέδρια και εργαστήρια τα οποία λαμβάνουν χώρα δύο φορές τον χρόνο, Φθινόπωρο και Άνοιξη, ως επίσης και ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών που ονομάζεται «Pantaneet». Στα συνέδρια αυτά συμμετέχουν ενεργά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και άλλα θεσμικά όργανα και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προεδρία αναλαμβάνει ένας συμμετέχων αξιωματούχος που αποφασίζει η ολομέλεια των συμμετεχόντων, για τριετή θητεία. Μέχρι σήμερα προήδρευσαν του «ΠΑΝΤΑ ΡΕΙ» οι έξι πιο κάτω χώρες: Ολλανδία, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Σουηδία και Κύπρος.

Το 2014 διεξήχθησαν δύο συνέδρια του «ΠΑΝΤΑ ΡΕΙ», στις 21-23 Μαΐου 2014 στην Πράγα της Τσεχίας και στις 8-10 Οκτωβρίου 2014 στην Κορσική της Γαλλίας. Στο τελευταίο συνέδριο τιμήθηκε ο Επίτροπος κ. Κώστας Πετρίδης για την προεδρία του Οργανισμού την τριετία 2012-2014 και ακολούθως παρέδωσε την σκυτάλη στην Ισπανία.

Ο Επίτροπος και λειτουργοί του Οργανισμού συμμετείχαν επίσης στα δύο συνέδρια των επικεφαλής των Οργανισμών Πληρωμών τα οποία πραγματοποιήθηκαν στις 9-11 Απριλίου 2014 στην Κομοτηνή, της Ελλάδας και στις 10-12 Νοεμβρίου 2014 στην Ρώμη της Ιταλίας. Τα συνέδρια αυτά διοργανώνονται κάθε εξάμηνο από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών του κράτους που προεδρεύει του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ασχολούνται με τα σημαντικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία των Οργανισμών Πληρωμών. Στα δύο αυτά συνέδρια συζητήθηκαν μεταξύ άλλων, οι νέοι Κανονισμοί και τα Μέτρα που αφορούν το "πρασίνισμα" της ΚΑΠ, τρόποι μείωσης των λαθών και οι επιτόπιοι έλεγχοι για τα Μέτρα ΟΣΔΕ μετά το 2014.

45ο Συνέδριο "Πάντα Ρεϊ" στην Πράγα, Τσεχία, 21-23 Μαΐου 2014

Ο ΚΟΑΠ συμμετείχε με δικό του περίπτερο στην Παγκύπρια Αγροτική - Γεωργική Έκθεση που πραγματοποιήθηκε στις 7-9 Νοεμβρίου 2014, στο χώρο της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης, υπό την αιγίδα του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, όπου Λειτουργοί του Οργανισμού ενημέρωσαν τους επισκέπτες για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική και για διάφορα Μέτρα που εφαρμόζει ο Οργανισμός.

Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Γιαννάκης Ομήρου επισκέφθηκε τα Κεντρικά Γραφεία του Οργανισμού στις 23 Μαΐου 2014, όπου παρακάθισε σε σύσκεψη και ενημερώθηκε για τη μέχρι σήμερα πορεία και πρόοδο του Οργανισμού. Ο κ. Ομήρου εξέφρασε την άποψη ότι ο Οργανισμός εξυπηρετεί ένα σημαντικό ρόλο για τον αγροτικό κόσμο της Κύπρου και χρειάζεται να παραμείνει ένας ανεξάρτητος και ευέλικτος Οργανισμός.

Επίσης, ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ κ. Άντρος Κυπριανού μαζί με κλιμάκιο του ΑΚΕΛ, επισκέφθηκαν τα Κεντρικά Γραφεία του Οργανισμού στις 20 Μαΐου 2014 και συμμετείχαν σε σύσκεψη με την Διευθυντική Ομάδα. Ο κ. Κυπριανού συνεχάρη τον Επίτροπο για το αξιόλογο έργο που επιτελεί ο ΚΟΑΠ και τον διαβεβαίωσε ότι ο Οργανισμός θα έχει την πλήρη και συνεχή στήριξη του ΑΚΕΛ.

Τέλος, αντιπροσωπεία της Επαρχιακής Επιτροπής του ΑΚΕΛ Λεμεσού επισκέφθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2014, το Επαρχιακό Γραφείο του ΚΟΑΠ στη Λεμεσό.

Επίσκεψη Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ, κ. Άντρου Κυπριανού, 20 Μαΐου 2014

35ο Συνέδριο των επικεφαλής των Οργανισμών Πληρωμών της ΕΕ στην Κομοτηνή, Ελλάδα, 9-11 Απριλίου 2014

ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟΝ ΚΟΑΠ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014

Κατά το έτος 2014, ο ΚΟΑΠ έτυχε των πιο κάτω ελέγχων:

- Ενδιάμεσος και ετήσιος έλεγχος από τον Γενικό Ελεγκτή.
- Ενδιάμεσος και ετήσιος έλεγχος από το Όργανο Πιστοποίησης (ελεγκτικός οίκος Grant Thornton) για την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών του ΚΟΑΠ.
- Ετήσιος έλεγχος οικονομικών καταστάσεων από το Όργανο Πιστοποίησης.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Μέσω της συμμετοχής του σε Διαχειριστικές και άλλες Επιτροπές, ο ΚΟΑΠ λαμβάνει σημαντική πληροφόρηση για διάφορα θέματα που αφορούν την καθημερινή του λειτουργία καθώς και για τα τεκταινόμενα του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Ο Οργανισμός συμμετέχει σε συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής Γεωργικών Ταμείων, στις οποίες συζητούνται και λαμβάνονται αποφάσεις για οριζόντια θέματα που αφορούν τη λειτουργία των Οργανισμών Πληρωμών όπως, θέματα Διαπίστευσης, προϋπολογισμού των γεωργικών ταμείων, δημοσιοποίησης στοιχείων των αιτητών, θέματα ελέγχων, έγγραφα εργασίας που αφορούν την εφαρμογή προνοιών των κανονισμών και άλλα.

Παράλληλα, ο ΚΟΑΠ συμμετέχει σε συναντήσεις της Επιτροπής για τις Άμεσες Πληρωμές, στις οποίες συζητούνται θέματα εφαρμογής των Μέτρων / Σχεδίων που εφαρμόζει ο ΚΟΑΠ στα πλαίσια των Άμεσων Πληρωμών, του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και της Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

Ο ΚΟΑΠ συμμετέχει επίσης στην Επιτροπή Αγροτικής Ανάπτυξης που εξετάζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης των κρατών μελών και την ψήφιση των διαφόρων Κανονισμών.

Όσον αφορά τα θέματα Κοινών Οργανώσεων Αγοράς (ΚΟΑ) και Μηχανισμών Εμπορίου (ΜΕ), ο ΚΟΑΠ εκπροσωπείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στις συνεδρίες της Διαχειριστικής Επιτροπής της Κοινής Οργάνωσης Γεωργικών Αγορών (ΚΟΑ) – Οριζόντιες Ερωτήσεις.

Οι πιο πάνω Διαχειριστικές Επιτροπές, μεταξύ των άλλων καθηκόντων τους, εξετάζουν και πιθανές τροποποιήσεις και επεκτάσεις των τομεακών νομοθεσιών ευθύνης τους ώστε να υλοποιείται με καλύτερο και πιο στοχευμένο τρόπο η Κοινή Αγροτική Πολιτική, όπως αυτή έχει καθοριστεί από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ο ΚΟΑΠ συμμετέχει όταν και εφόσον απαιτείται, σε συναντήσεις και εκπαιδεύσεις που έχουν σχέση με τα λογισμικά συστήματα κοινοποιήσεων (ISAMM & AMIS QUOTA SYSTEM).

Ο ΚΟΑΠ, μέσω της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, εκπροσωπείται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σε συναντήσεις για θέματα καταπολέμησης της απάτης και προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε εθνικό επίπεδο συμμετέχει στις συνεδριάσεις του εθνικού φορέα καταπολέμησης της απάτης, AFCOS (AntiFraud CoOrdinating Structure). Σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετέχει στις συναντήσεις της OLAF (Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης) και της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συγκεκριμένα, η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης συμμετέχει ως εκπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΟΑΠ και Κυπριακό AFCOS) στην Επιτροπή COCOLAF (Advisory Committee for the Coordination of Fraud Prevention), στις υπο-επιτροπές της COCOLAF με τίτλο "Reporting and Analysis of Fraud

ulent and other Irregularities" και "Fraud Prevention Group" και είναι μέλος της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (Τίτλος V, Κεφάλαιο III). Κατά το 2014, ο ΚΟΑΠ κατά τις εν λόγω συναντήσεις συνέβαλε ουσιαστικά στη συνέχιση και ολοκλήρωση της διαμόρφωσης της σχετικής νομοθεσίας για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Το 2014, κατόπιν πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης του ΚΟΑΠ συμμετείχε ως μέλος της ομάδας εκπαιδευτών της OLAF σε εκπαιδευτική αποστολή στη Σερβία, με τίτλο «Workshop on Irregularities in Implementation of EU Funds, JHA 55579».

36ο Συνέδριο των επικεφαλής των Οργανισμών Πληρωμών της ΕΕ στην Ρώμη, Ιταλία, 10-12 Νοεμβρίου 2014

46ο Συνέδριο "Πάντα Ρεϊ" στην Κορσική, Γαλλία, 8-10 Οκτωβρίου 2014

7 Αναπτυξιακές Δραστηριότητες

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Το 2014, η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης προώθησε και διοργάνωσε σεμινάριο με θέμα "καταπολέμηση της απάτης στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) - Δείκτες απάτης και νέο νομοθετικό πλαίσιο 2014-2020", το οποίο πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το σεμινάριο το οποίο σημείωσε μεγάλο ενδιαφέρον, διοργανώθηκε στα πλαίσια του ευρύτερου, μακρόχρονου και πολύπλευρου έργου και της προσφοράς του ΚΟΑΠ στον τομέα αυτό, μέσω της αρμόδιας Υπηρεσίας του για την Καταπολέμηση της Απάτης. Ο στόχος του σεμιναρίου ήταν να διασφαλιστεί ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι θα αποκτήσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο πληροφόρησης για τη νέα προγραμματική περίοδο όσον αφορά το συγκεκριμένο τομέα, προκειμένου να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για την ανίχνευση και την πρόληψη της απάτης με την οποία μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι. Πέραν του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του επιχειρησιακού προσωπικού του ΚΟΑΠ και των Αναδόχων του, προσκεκλημένοι ήταν επίσης και λοιποί συνεργάτες του ΚΟΑΠ στα πλαίσια της καταπολέμησης της απάτης, όπως ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Αρχηγός Αστυνομίας, ο Γενικός Ελεγκτής, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, η Γενική Λογίστρια ως Συντονίστρια του Κυπριακού Εθνικού Φορέα Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), ο Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και το Τμήμα Τελωνείων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΧΑΡΤΗ ΤΕΜΑΧΙΩΝ (WEB-GIS)

Ο ΚΟΑΠ πρόσθεσε λειτουργικότητα, βελτίωσε και συνέχισε την παροχή λογισμικής εφαρμογής ιστού με την οποία οι αγρότες / αιτητές έχουν πρόσβαση στα γεωγραφικά δεδομένα που διαθέτει ο Οργανισμός, όπως δορυφορικές εικόνες, κτηματολογικά σημεία, πολύγωνα επιλέξιμων εκτάσεων, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και άλλα, μέσω φυλλομετρητή (browser), χωρίς την ανάγκη εγκατάστασης οποιουδήποτε λογισμικού στον υπολογιστή τους. Η εφαρμογή αποτελεί κομμάτι του συστήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (EAS) και δίνει τη δυνατότητα στους

αγρότες / αιτητές να αντλούν πληροφορίες για την ορθή και πλήρη ολοκλήρωση της δήλωσής τους.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΝΕΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Στα πλαίσια ετοιμασίας για εφαρμογή της νέας ΚΑΠ 2014-2020, έχουν καταγραφεί οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν στα συστήματα πληροφορικής και έχει ξεκινήσει ο σχεδιασμός της υλοποίησης τους.

ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ο ΚΟΑΠ ανέπτυξε, για λογαριασμό του Τμήματος Γεωργίας, λογισμικό σύστημα για το Πρόγραμμα Γεωργικών Εφαρμογών το οποίο καταρτίζεται κάθε χρόνο και περιλαμβάνει στόχους του Τμήματος Γεωργίας, ανά Επαρχία, καθώς και τις μεθόδους που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση αυτών. Στο λογισμικό σύστημα θα καταχωρούνται καθημερινά όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε όλη τη Κύπρο, όπως δημοσιεύματα στον τύπο, εκπαιδεύσεις γεωργών, επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και θα αξιολογείται κάθε χρόνο ο βαθμός υλοποίησης του Προγράμματος.

8 Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 1: Πληρωμές Επιδοτήσεων για την περίοδο 1/7/2004 – 31/12/2014

Περιγραφή	Ποσά που έχουν πληρωθεί		
	Χορηγία ΕΕ (€)	Εθνικά Κονδύλια (€)	Σύνολο (€)
ΚΟΙΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΓΟΡΑΣ			
Επιστροφές για Προϊόντα Εκτός Παραρτήματος 1 & Ζάχαρη	145.074	0	145.074
Οπωροκηπευτικά	25.775.879	1.564.690	27.340.569
Προϊόντα του Αμπελοοινικού Τομέα	68.258.153	0	68.258.153
Μέτρα Προώθησης	6.040.072	3.624.044	9.664.116
Γάλα και Γαλακτοκομικά Προϊόντα	4.300.418	0	4.300.418
Βόειο Κρέας	302.381	0	302.381
Χοίρειο κρέας, αυγά, πουλερικά, μελισσοκομία και λοιπά ζωικά προϊόντα	1.483.098	939.862	2.422.961
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΑΣ	106.305.076	6.128.596	112.433.672
Ποσοστά	94,55%	5,45%	
ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ			
Εκταρικές Επιδοτήσεις	284.870.199	196.741.375	481.611.574
Μεταποίηση εσπεριδοειδών και λαχανικών	15.535.279	0	15.535.279
Επιδότηση Αγελαδινού Γάλακτος	0	26.184.939	26.184.939
Πριμοδότηση Σφαγής Βοοειδών	0	27.244.948	27.244.948
Κεφαλική Επιδότηση Αιγοπροβάτων	0	106.454.830	106.454.830
Πτηνοτροφία - Χοιροτροφία	0	18.044.551	18.044.551
Ανομβρία 2008	0	62.425.393	62.425.393
Υπερειαφορά από παραγωγούς γάλακτος	-6.183.945	-63.088	-6.247.032
Πληρωθέντα & ανακτηθέντα ποσά - πολυετείς κυρώσεις κ.λ.π.	-2.601.043	-2.865.952	-5.466.995
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	291.620.491	434.166.996	725.787.486
Ποσοστά	40,18%	59,82%	
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ			
Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006	73.130.689	93.360.157	166.490.846
Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013	135.872.383	103.644.111	239.516.494
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	209.003.072	197.004.267	406.007.339
Ποσοστά	51,48%	48,52%	
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ			
Αναπροσαρμογή επιδοτήσεων από δημοσιονομικές διορθώσεις	-12.066.407	12.803.509	737.102
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	594.862.233	650.103.367	1.244.965.600
ΓΕΝΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ	47,78%	52,22%	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 2: Πληρωμές Επιδοτήσεων για το 2014

Περιγραφή	Ποσά που έχουν πληρωθεί		
	Χορηγία ΕΕ (€)	Εθνικά Κονδύλια (€)	Σύνολο (€)
ΚΟΙΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΓΟΡΑΣ			
Επιστροφές για Προϊόντα Εκτός Παραρτήματος 1 & Ζάχαρη	0	0	0
Οπωροκηπευτικά	900.971	56.837	957.808
Προϊόντα του Αμπελοοινικού Τομέα	3.898.562	0	3.898.562
Μέτρα Προώθησης	0	0	0
Γάλα και Γαλακτοκομικά Προϊόντα	227.491	0	227.491
Βόειο Κρέας	0	0	0
Χοίρειο κρέας, αυγά, πουλερικά, μελισσοκομία και λοιπά ζωικά προϊόντα	90.301	90.301	180.602
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΑΣ	5.117.324	147.138	5.264.462
Ποσοστά	97,21%	2,79%	
ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ			
Εκταρικές Επιδοτήσεις	68.148.830	409.974	68.558.804
Μεταποίηση εσπεριδοειδών και λαχανικών	1.236	0	1.236
Επιδότηση Αγελαδινού Γάλακτος	0	0	0
Πριμοδότηση Σφαγής Βοοειδών	0	16.626	16.626
Κεφαλική Επιδότηση Αιγοπροβάτων	0	-649	-649
Πτηνοτροφία - Χοιροτροφία	0	164.270	164.270
Ανομβρία 2008	0	0	0
Υπερειαφορά από παραγωγούς γάλακτος	-1.556.159	-15.719	-1.571.877
Πληρωθέντα & ανακτηθέντα ποσά - πολυετείς κυρώσεις κ.λ.π.	-566.432	-333.206	-899.638
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	66.027.476	241.297	66.268.773
Ποσοστά	99,64%	0,36%	
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ			
Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006	-13.262	-11.882	-25.144
Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013	18.829.712	8.351.084	27.180.796
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	18.816.450	8.339.202	27.155.652
Ποσοστά	69,29%	30,71%	
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ			
Αναπροσαρμογή επιδοτήσεων από δημοσιονομικές διορθώσεις	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	89.961.250	8.727.637	98.688.887
ΓΕΝΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ	91,16%	8,84%	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 3: Πληρωμές των Μέτρων των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς για το 2014

Μέτρα	Αριθμός Αιτήσεων	Εθνική Χρηματοδότηση (€)	Κοινοτική Χρηματοδότηση (€)	Σύνολο (€)
ΕΠΣΑ 1β: "Αναδιάρθρωση και Ποικιλιακή Μετατροπή Αμπελώνων"	339	0	2.565.834	2.565.834
ΕΠΣΑ 3α: "Ενθάρρυνση της Επενδυτικής Δραστηριότητας και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας στον Οινοποιητικό Κλάδο"	8	0	1.043.083	1.043.083
ΕΠΣΑ 3β: "Πρώθηση Οίνων σε Τρίτες Χώρες και στα Κράτη-Μέλη της ΕΕ"	1	0	7.266	7.266
ΕΠΣΑ 3δ: "Ασφάλιση Συγκομιδής"	1	0	188.979	188.979
ΕΠΣΑ 3ε: "Καινοτομία στον Αμπελοοινικό τομέα"	1	0	93.400	93.400
ΚΟΑ 3: "Ενίσχυση σε Αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών Οπωροκηπευτικών με βάση τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα"	12	0	836.291	836.291
ΚΟΑ 4: "Ενίσχυση των Προαναγνωρισμένων Ομάδων Παραγωγών του Τομέα Οπωροκηπευτικών"	1	5.472	16.416	21.888
ΚΟΑ 9: "Σχέδιο Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων και Λαχανικών στα Σχολεία"	89	51.365	48.264	99.629
"Σχέδιο Επιδότησης Παροχής Γάλακτος και Ορισμένων Γαλακτοκομικών Προϊόντων στα Σχολεία"	66	0	227.491	227.491
ΚΟΑ 8: "Μελισσοκομικό Πρόγραμμα 2014-2016"	307	90.349	90.349	180.698
ΣΥΝΟΛΟ	825	147.186	5.117.372	5.264.558

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 4: Πληρωμές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για το 2014

Μέτρο - Καθεστώς	Πληρωμές (€)	
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	12.600.181	
Μέτρο 1.1: Εκπαίδευση, πληροφόρηση και διάδοση της γνώσης	0	
Μέτρο 1.2: Ενίσχυση πρώτης εγκατάστασης νέων γεωργών	2.126.764	
Μέτρο 1.3: Πρόωρη συνταξιοδότηση αγροτών	2.175.233	
Μέτρο 1.4: Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών από τους γεωργούς και τους δασοκαλλιεργητές	36.540	
Μέτρο 1.5: Εκσυγχρονισμός των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων	1.5.1: Επενδύσεις στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	6.181.291
	1.5.2: Διαχείριση αποβλήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	108.450
Μέτρο 1.6: Προστιθέμενη αξία στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα. Δημιουργία και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	1.398.635	
Μέτρο 1.7: Χωροταξική κτηνοτροφική ανάπτυξη	95.873	
Μέτρο 1.8: Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων και δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων	1.8.1: Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων	329.935
	1.8.2: Προώθηση προϊόντων	47.460
Μέτρο 1.9: Ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας Ομάδων Παραγωγών/Ενώσεων Ομάδων Παραγωγών	100.000	
Μέτρο 1.10: Ειδικές ενισχύσεις για ικανοποίηση των προτύπων της ΕΕ (ανενεργό)	0	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 4: Πληρωμές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για το 2014 (συνέχεια)

Μέτρο - Καθεστώς	Πληρωμές (€)	
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου	13.897.492	
Μέτρο 2.1: Παροχή εξισωτικών πληρωμών σε μειονεκτικές περιοχές		
# Πρώτη Περιφέρεια	757.803	
# Δεύτερη Περιφέρεια	5.117.409	
Μέτρο 2.2: Ενίσχυση της βιοποικιλότητας και παροχή εξισωτικών πληρωμών στις περιοχές Φύση 2000	0	
Μέτρο 2.3: Αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις	2.3.1: Αμπέλια	2.313.396
	2.3.2: Πατάτες	788.042
	2.3.3: Εσπεριδοειδή	1.193.334
	2.3.4: Αροτραίες	0
	2.3.5: Παραδοσιακές ποικιλίες οινοποιήσιμων αμπελιών παραδοσιακές φυλές ζώων	
	(A) Ζώα	95.044
	(B) Αμπέλια	70.364
	2.3.6: Παραδοσιακό Τοπίο	376.236
	2.3.7: Βιολογική παραγωγή	2.483.276
	2.3.8: Φυσικοί Οικότοποι	0
Μέτρο 2.4: Δασώσεις	2.4.1: Δάσωση γεωργικής γης	38.623
	2.4.2: Εγκατάσταση γεωργοδασοπονικών συστημάτων	0
	2.4.3: Δάσωση μη γεωργικής γης	14.432
Μέτρο 2.5: Προστασία των δασών από τις πυρκαγιές και αναδάσωση καμένων περιοχών	578.679	
Μέτρο 2.6: Διατήρηση και βελτίωση του κοινωνικού και οικολογικού ρόλου των δασών	2.6.1: Μη παραγωγικές επενδύσεις	16.200
	2.6.2: Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	53.597
	2.6.3: Ενισχύσεις Natura 2000	1.058

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 4: Πληρωμές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για το 2014 (συνέχεια)

Μέτρο - Καθεστώς	Πληρωμές (€)	
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας	35.772	
Μέτρο 3.1: Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων και προώθηση πολιτιστικής κληρονομιάς	0	
Μέτρο 3.2: Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού πλούτου	3.2.1: Ανάπτυξη Κέντρων Κοινοτικών / Κοινωνικών Παροχών	0
	3.2.2: Αναζωογόνηση και Ανάπτυξη της Υπαίθρου	0
	3.2.3: Διατήρηση και Αναβάθμιση της Αγροτικής Κληρονομιάς	35.772
Μέτρο 3.3: Απόκτηση δεξιοτήτων, εμφύχωση και εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	0	
Μέτρο 3.4: Παροχή Ευρυζωνικού Δικτύου στις "Λευκές Περιοχές"	0	
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: LEADER	35.772	
Μέτρο 4.1: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	4.1.1: Ανταγωνιστικότητα του τομέα γεωργίας και δασοκομίας	180.027
	4.1.2: Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου	0
	4.1.3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας	0
Μέτρο 4.2: Διατοπική και διακρατική συνεργασία	94.176	
Μέτρο 4.3: Λειτουργικά έξοδα, απόκτηση δεξιοτήτων και εμφύχωση στην περιοχή	281.596	
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	91.553	
Μέτρο 5.1: Τεχνική Υποστήριξη	91.553	
ΣΥΝΟΛΟ	27.180.796	

